

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

7 oktober 1998

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUURBEHOUD

Interpellatie van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevolg gegeven aan de adviezen van de expertencommissie-Baeyens inzake verbrandingsovens

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Michel Doomst tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de composteerinstallatie van de VLAR in Vilvoorde

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de zwembaden en VLAREM-wetgeving

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het natuureducatief centrum "De Otter" op de Blankaart te Woumen (Diksmuide)

Vraag om uitleg van de heer Francis Vermeiren tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het SERV-advies over milieuvergunningen en -procedures

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de controles op de zwemwaterkwaliteit aan de Vlaamse kust door de Vlaamse milieumaatschappij

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de bodemvervuiling in Sint-Amands

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over verwarmingstoestellen die asbest bevatten

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de erkenning van luchthavens als hinderlijke inrichting in VLAREM

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over een evaluatie en eventuele bijsturing van het urgentieplan tegen lichtvervuiling

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Woensdag 7 oktober 1998

VOORZITTER : De heer Dirk Van Mechelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.43 uur.*

Interpellatie van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevolg gegeven aan de adviezen van de expertencommissie-Baeyens inzake verbrandingsovens

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Malcorps tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot mevrouw Demeester, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevolg gegeven aan de adviezen van de expertencommissie-Baeyens inzake verbrandingsovens.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, voor het reces verklaarde minister Kelchtermans dat hij inzake de verbrandingsovens voor huishoudelijk afval de adviezen zou opvolgen van de expertencommissie-Baeyens. Zowel minister Kelchtermans als minister Demeester lieten bij herhaling weten dat de volksgezondheid voor hen prioritair was.

In haar advies van 24 augustus jongstleden koppelt de commissie-Baeyens een definitieve beslissing over het eventuele heropstarten van de Isvag-oven expliciet aan een derde gezondheidsonderzoek. Het gaat met name over een dioxineblootstellingsonderzoek door analyses van het bloedvet bij de omwonenden van de Isvag- en IHK-ovens. Men vraagt dat dit gezondheidsonderzoek zou worden gecoördineerd door de gezondheidsexperts van de commissie-Baeyens, aangevuld met een door de omwonenden van de ovens aangewezen deskundige. Het zou begeleid worden door een wetenschap-

pelijk comité en twee afgevaardigden van deelnemende artsen. Bovendien moet duidelijk van tevoren worden aangegeven hoe de resultaten van het dioxineblootstellingsonderzoek zullen worden geïnterpreteerd en welke vaststellingen tot een definitief standpunt betreffende de Isvag-oven zullen leiden. In het advies van de commissie van 27 augustus 1998 stelde men dat dit onderzoek tegen midden februari 1999 kon zijn afgerond.

In een begeleidende brief aan minister Kelchtermans schrijft professor Baeyens dat hij – en ik citeer : ‘bij deze echter nog uitdrukkelijk wil benadrukken dat het blootstellingsonderzoek waaraan de commissie haar definitief advies inzake Isvag wenst te koppelen, definitief uitsluitsel moet geven over de toelaatbaarheid van huisvuilovens – in hun huidige vorm – in het algemeen en van Isvag in het bijzonder’. En onder punt 4.2 van het besluit lees ik letterlijk dat de commissie ‘gezondheidstechnisch haar beslissing inzake Isvag afhankelijk wenst te maken van de resultaten van een dioxineblootstellingsonderzoek’. Er kan dus geen twijfel over bestaan dat de commissie wel degelijk heeft gezegd dat het derde gezondheidsonderzoek noodzakelijk is. Ze stelt bovendien dat dit een beslissing over het al dan niet heropstarten van de Isvag-verbrandingsoven vooraf moet gaan.

Daarnaast vraagt de commissie inderdaad ook een meer algemeen onderzoek : dus niet enkel over dioxines, maar over alle mogelijke schadelijke pol-luënten, en niet enkel over de vervuiling van de Isvag-oven, maar over alle mogelijke vervuiling-bronnen in de omgeving van Neerland en Ysselaer. Bovendien ziet men dit onderzoek als aanzet tot een algemener onderzoek naar de relatie tussen milieuvervuiling en gezondheid, die op meerdere plaatsen in Vlaanderen bij vervuilde en propere sites zou moeten plaatsvinden.

In deze tweede fase zouden – en ik citeer : ‘ook een aantal immunologische, endocrinologische,

Malcorps

genetische en met kanker verband houdende biologische parameters aan bod komen, aangevuld met een onderzoek naar time-to-pregnancy'. Dit laatste punt werd allicht toegevoegd naar aanleiding van de interpretatieproblemen rond de vastgestelde hoge meerlingenfrequentie in de Neerlandwijk. De commissie beschrijft dit alles uitdrukkelijk als een dioxine- en Isvag-ovenontkoppeld onderzoek. Bovendien zou men de resultaten van dit onderzoek ook loskoppelen van de beslissing over het al dan niet heropenen van de oven.

Minister Kelchtermans legt door zijn beslissing van 2 september het advies van de commissie over het dioxineblootstellingsonderzoek integraal naast zich neer. De oven mag terug open zonder dit nieuwe gezondheidsonderzoek en zonder dat er uitsluitel is over de gezondheidseffecten die door de ovens in het verleden werden veroorzaakt. Enige tijd later treedt minister Demeester dit standpunt bij door een algemeen onderzoek aan te kondigen over heel Vlaanderen, zonder in te gaan op de uitdrukkelijke vraag van de commissie-Baeyens naar een derde gezondheidsonderzoek.

Dat er een algemeen onderzoek komt naar de band tussen milieuvervuiling en gezondheid over heel Vlaanderen en dat daarvoor nu 50 miljoen frank op jaarbasis wordt ingeschreven, is een goede zaak. Dat heb ik meteen verklaard en zal ik blijven verklaren. De specifieke problematiek van Wilrijk-Aartselaar wordt in zo een grootschalig onderzoek echter verzopen. Het is zelfs de vraag of Neerland en Ysselaer expliciet aan bod zullen komen. Iedereen is het er nochtans over eens dat de situatie van de mensen in Neerland en Ysselaer uniek is doordat ze jarenlang blootstonden aan onaanvaardbaar hoge emissies van drie verbrandingsovens en daarenboven nog van andere vervuilingbronnen. Uit het laatste MIRA-rapport blijkt ook dat de historische dioxinebelasting precies in deze woonwijken het hoogst is van heel Vlaanderen. Dit is dus reden genoeg om een diepgaand onderzoek te voeren naar de gezondheidstoestand in deze wijken, zonder de onderzoeksinspanningen uit te smeren over het hele Vlaamse land.

Het gezondheidsadvies van de commissie-Baeyens wordt genegeerd. Ook de adviezen van 22 professoren worden achteloos terzijde gelegd. Minister Demeester had nochtans aangedrongen op concertatie tussen de 22 professoren van de verschillende universiteiten en de commissie-Baeyens. Nu dit is gebeurd, maar het resultaat niet naar wens is, wordt het advies gewoon gedumpt.

Het feit dat nu een derde onderzoek wordt gevraagd, ook door de commissie-Baeyens, houdt uiteraard een niet mis te verstane kritiek in op de twee vorige onderzoeken die door beide ministers blindelings werden verdedigd. Enkele slordigheden en zelfs regelrechte methodologische blunders lagen nochtans bij elk van beide onderzoeken voor het grijpen. Ik neem aan dat ik niet meer moet herinneren aan de klacht van de ouders dat men in het eerste onderzoek niet de mensen had onderzocht die waren opgegroeid in de wijk en die het grootste risico liepen. Voor de inventaris van kinderen met genetische afwijkingen ging men gewoon voort op het materiaal dat door het actiecomité zelf deur aan deur verzameld was, zonder bijkomend onderzoek te doen. Men greep terug naar een gezondheidsonderzoek met vragenlijsten uit een nog vroeger onderzoek, dat echter niet beantwoordde aan bijvoorbeeld de criteria van een dubbelblindonderzoek.

In het tweede onderzoek maakte men vergelijkingen met kinderen uit Hemiksem – zelf ook een vervuilde site – op een plaats waar met een neerslagkruik ook stofneerslag van Isvag werd gemeten. In het eerste onderzoek trachtte men een chromosoomafwijking te verdoezelen en in het tweede een hogere frequentie aan tweelingen. Alle gezondheidsspecialisten zijn het er dan ook over eens dat een derde onderzoek noodzakelijk is om uitsluitel te geven.

Ten slotte kunnen we ook verwijzen naar het rapport van de Nederlandse expert milieukunde en toxicologie, de heer Copius Peereboom, die een vernietigend oordeel velde over de gang van zaken bij ons. Het heeft er alle schijn van dat de Vlaamse regering zichzelf door deze beslissing ook internationaal een kwalijke faam bezorgt.

De hele controverse rond Isvag is in feite uitgegroeid tot een ethisch dilemma. Minister Kelchtermans blijft zich vastklampen aan de 0,1-norm. Mijnheer de minister, als die wordt gehaald is volgens u alles in orde. Dezelfde commissie-Baeyens stelt immers dat bij het halen van de 0,1-grens voor dioxines, dispersieberekeningen aangeven dat de bijkomende uitstoot een nagenoeg verwaarloosbare bijdrage zal leveren aan de totale dioxineblootstelling.

Maar de morele vraag is of we deze zogenaamde aanvaardbare nieuwe vervuiling nog los kunnen en mogen zien van de reeds in het verleden aangerichte vervuiling. Men kan wijzen op een gezondheidsdrempel : als de hoeveelheid schadelijke stoffen in het lichaam accumuleert, overschrijdt men op een

Malcorps

gegeven moment een drempel en wordt de gezondheid onherroepelijk aangetast. Elke bijkomende nanogram of zelfs picogram is dan onaanvaardbaar. Dit klopt tot op zekere hoogte. Het is echter ook een feit dat er voor kankerverwekkende stoffen geen veilige doses bestaan : elke molecule die men binnenkrijgt, kan aberraties veroorzaken en kan er één teveel blijken.

We kunnen echter ook abstractie maken van deze beschouwingen en het probleem in alle scherpte formuleren. Stel dat inderdaad vaststaat dat de effecten van de vernieuwde oven op de gezondheid minimaal zijn, en indien via onderzoek op korte of langere termijn wordt bewezen dat de ovens door hun uitstoot in het verleden mee verantwoordelijk zijn voor kankers of voor genetische afwijkingen bij kinderen : zou het dan moreel aanvaardbaar zijn om te stellen dat de Isvag-oven toch opnieuw mag opstarten of verder mag blijven branden omdat los van de effecten uit het verleden, de toekomstige uitstoot een verwaarloosbaar kleine hoeveelheid schadelijke stoffen zal toevoegen ? Dit zou wel een bijzonder cynische redenering zijn. Men zegt dan zoveel als : de mensen en de kinderen zijn nu toch al ziek, het komt er niet meer op aan, wat er nu nog aan wordt toegevoegd, heeft een verwaarloosbaar bijkomend effect. Iedereen voelt aan dat een dergelijke redenering onhoudbaar en onethisch is. Niemand zal dit ook openlijk durven verdedigen.

Het is zelfs nu al duidelijk dat er al een politiek verband werd gelegd tussen de vervuiling uit het verleden en de vraag of de oven in de toekomst nog kan werken. Het verband werd gelegd, maar nu niet meer, want door de recentste beslissing valt men terug op bovenstaande redenering. De aangerichte gezondheidsschade uit het verleden doet er niet toe.

De oven mag opstarten zonder dat hierover uitsluitel is gegeven. De enige factor is de toekomstige uitstoot. Dit tegen beter weten in volhouden is een gevaarlijke illusie. Als een band wordt aangebond tussen de historische overlast en de gezondheidsproblemen vandaag, wordt de oven moreel besmet, verder werken zal als compleet onfatsoenlijk worden beschouwd.

Meer zelfs : op dat moment zal ook de vraag naar de verantwoordelijkheid worden gesteld. In welke mate kunnen de exploitanten en de politici zichzelf vrijpleiten door te zeggen 'wir haben es nicht gewusst' ?

Een begin van rechts- en eerherstel voor de bewoners, die het onschuldig slachtoffer waren van vroegere vervuiling – en dat staat hoe dan ook vast – is elk bijkomend risico mijden als de pest, ook al zou dit bijkomend risico rationeel gezien verwaarloosbaar zijn. Dit is misschien een psychologisch element.

Moet er naast een voorzorgsprincipe, ook niet zoiets als een elementair nazorgprincipe worden gehanteerd ? Tegenover veel leed, historische verontreiniging en wellicht nooit eenduidig te bewijzen gezondheidsschade staan we nu machteloos. Het minste dat we kunnen doen is respect opbrengen voor de slachtoffers en elke verdere aanleiding tot onrust vermijden.

Ik richt mijn vragen tot beide ministers. Ik hoop een gezamenlijk antwoord te krijgen. Zijn de ministers het al dan niet eens met de argumentatie van de commissie-Baeyens om bijkomend gezondheidsonderzoek te vragen ? Zo nee, op welke expertise baseren ze dan hun beslissing ? Zo ja, waarom houden ze er dan geen rekening mee ?

Wat de technische aspecten betreft : de commissie-Baeyens acht een partiële heropstart, bijvoorbeeld één ovenlijn, van de installatie niet wenselijk. Ook in uw schrijven aan de intercommunale wordt dit duidelijk gesteld. Betekent dit dat het heropstarten van maar één van de twee ovenlijnen op 1 januari door de minister niet aanvaard wordt, de tweede lijn zou immers pas vernieuwd zijn tegen 1 april ?

Volgens het verslag van de commissie-Baeyens stelt Isvag het plaatsen van een continu-bemonsteringsapparaat sterk in vraag. Wordt hiermee rekening gehouden ? Welke soort continue bemonstering wordt gepland ? Is die permanent na het heropstarten van de oven of beperkt in de tijd ? Dat zal immers beslissend zijn. Als de oven toch opnieuw wordt opgestart, welk soort metingen krijgen we dan ? In Lokeren bijvoorbeeld mat men in enkele maanden tijd één keer 0,01 nanogram en één keer 35,9 nanogram. Zulke toestanden begrijp ik niet.

De beslissing om verbrandingsovens zoals die van Wilrijk, Sint-Niklaas of Lokeren te heropstarten of verder te laten werken, ook al bevinden ze zich in de onmiddellijke nabijheid van woonwijken, is flagrant in tegenspraak met de aanbevelingen van de expertencommissie inzake nieuwe verbrandingsovens in Oost-Antwerpen en Limburg, eveneens onder voorzitterschap van de heer Baeyens. Hierin werd voor nieuwe ovens een minimale afstand van 2 kilometer ten opzichte van woonwijken voorop-

Malcorps

gesteld. Hoe verklaart de minister deze inconsequentie ? Is het niet wenselijk een afstandsregel voor afvalverbranding op te nemen in Vlarem, zoals was voorgesteld door professor Peereboom ?

Zijn de ministers nog bereid mee te denken over een scenario van vervroegde sluiting van verbrandingsovens die niet aan de norm voldoen, die in het verleden een grote vuillast veroorzaakt hebben of temidden van woonwijken opereren ? In de jongste versie van het plan over de eindverwerking van het huishoudelijk afval, waren daartoe immers midden gepland.

Achten de ministers 50 miljoen frank als budget voldoende om de band tussen alle vervuiling en de gezondheid afdoende te onderzoeken ? Deze vraag is al achterhaald, want het blijkt om 50 miljoen frank op jaarbasis te gaan. Welk aandeel gaat naar het onderzoek van de specifieke situatie in Neerland en Ysselaer ? Als blijkt dat er wel degelijk een band wordt aangetoond, wordt de Isvag-oven dan toch nog definitief stilgelegd ? En geldt dezelfde logica dan voor andere ovens of vervuilingbronnen ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik heb enkele vragen over de sluiting van de verbrandingsoven IVM in het Meetjesland, waar intussen één lijn weer werd opgestart. Het bestuur van IVM had veel kritiek op de manier waarop de sluiting tot stand kwam. Deze mensen werden namelijk niet op voorhand verwittigd van de sluiting.

De adviezen van de expertencommissie hielden geen sluiting in. Volgens de voorzitter van IVM zou uw kabinet of uzelf de adviezen verkeerd hebben genterpreteerd. Ik sta achter de sluiting omdat de dioxine-uitstoot de toegestane norm twintig keer overschreed. Ik begrijp die verklaring van IVM dan ook niet. Ik ken de adviezen echter niet en zou er graag enige uitleg bij krijgen. Eén lijn mag terug open, de andere blijft gesloten. Wat is daar de reden voor ?

De betrokken intercommunale heeft de laatste schijf van de rookgasinstallatie nog altijd niet betaald aan de constructeur. Er zou een probleem van aankalking zijn. Hebt u daar weet van ? Heeft dat invloed op de dioxine-uitstoot ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik zal eerst de vragen van de heer Denys beantwoorden. Het bestuur van IVM was niet gelukkig met de procedure van de sluiting. Ik was zelf ook verrast door het advies van de milieu-inspectie, die overigens volledig onafhankelijk werkt. Blijkbaar waren de media ook geïnformeerd. De milieu-inspectie adviseerde tot de dringende maatregel van sluiting over te gaan. Op een vrijdag, onmiddellijk na ontvangst van het verslag, heb ik gevraagd een schrijven te richten aan de voorzitter en directeur van de raad van bestuur. In die brief werd gevraagd om tot een vrijwillige sluiting over te gaan, gelet op het verslag van de milieu-inspectie.

Vervolgens werd de gebruikelijke procedure gevolgd : de commissie-Baeyens werd gevraagd voor de begeleiding in te staan en ons te verwittigen wanneer een 0,1-emissie kon worden gewaarborgd. Ik weet dat de sluiting al vroeger ter sprake is gekomen in de media. We hebben de procedure in elk geval correct gevolgd.

In een volgende fase werd de procedure gevolgd die in de aanpassingen van de Vlarembepalingen zal worden opgenomen : de commissie-Baeyens staat in voor de begeleiding en geeft telkens het ultieme advies over de vraag of aan de voorwaarden wordt voldaan.

De commissie-Baeyens adviseerde ons na een bezoek ter plaatse dat één lijn mocht worden heropgestart, aangezien het onafhankelijke lijnen waren. Voor de Isvag-oven zijn er geen onafhankelijke lijnen. De scheiding is daar bijgevolg niet mogelijk. Impliciet is dit al een antwoord op de vraag van de heer Malcorps : het is toegestaan als er twee lijnen zijn aangepast. Voor het Meetjesland werd beslist dat onder bepaalde voorwaarden één lijn mag worden heropgestart. Het gaat wel slechts om een tijdelijke heropstart. Tegelijk zullen metingen worden uitgevoerd om te controleren of aan het euvel is verholpen.

Ook de commissie-Baeyens was verrast door de plotse hoge uitstoot. Men wil het hele productieproces, in samenspraak met de operatoren, reconstrueren om een verklaring te ontdekken voor die plotse abnormale hoge uitstoot. Ook de wetenschappers die het eerste onderzoek hebben gedaan, waren verrast.

De heer André Denys : De bewering dat de adviezen van de commissie-Baeyens onvoldoende wer-

Denys

den gelezen of verkeerd werden geïnterpreteerd, en dat er bijgevolg ten onrechte tot sluiting werd overgegaan, is niet juist. Het advies werd immers pas ingewonnen nadat de milieu-inspectie haar advies had uitgebracht.

Minister Theo Kelchtermans : Hoewel de milieu-inspectie autonoom kan werken, heb ik onmiddellijk beslist om op dezelfde manier te handelen als bij om het even welke andere verbrandingsinstallatie. Die procedure werd immers afgesproken. Ik vraag de vrijwillige sluiting.

Ten tweede is het beter dat de installatie pas opnieuw wordt opgestart nadat de commissie-Baeyens een advies heeft uitgebracht. De commissie-Baeyens heeft me meegedeeld dat ze onder strikte voorwaarden geen bezwaar heeft tegen het heropstarten van één lijn. Dat gebeurt wel maar tijdelijk. Ondertussen moeten er metingen worden uitgevoerd. Als die metingen niet worden uitgevoerd, moet de installatie opnieuw worden gesloten. Dat is de afspraak. Zowel voor Lokeren als voor het Meetjesland waren de wetenschappers uit de commissie verrast over de plotse hoge uitstoot. Ze zijn nu verklaringen aan het zoeken.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik dacht dat de commissie-Baeyens al half juni een advies had uitgebracht om Eeklo te sluiten.

Minister Theo Kelchtermans : Voor zover ik weet, bestaat er geen advies van de commissie-Baeyens waarin een sluiting wordt aanbevolen. Als u wel over een dergelijk advies beschikt, zou ik het graag ontvangen. Tot nu toe wordt elk document van de commissie-Baeyens waarin een overschrijding van de norm van een 0,1-emissie wordt vastgesteld, ogenblikkelijk gevolgd door een aanmaning tot vrijwillige sluiting. Als er niet wordt overgegaan tot vrijwillige sluiting, treden we op met een ambtshalve schorsing van de vergunning. Dat is de afspraak.

Ik zal het aspect van de betaling laten opzoeken en laten nagaan of aankalking een rol speelt. Ik stel voor dat mijn medewerker u daar rechtstreeks over zal antwoorden.

De heer André Denys : Als de lijn gesloten blijft, betekent dit dat ze vandaag onvoldoende waarborgen biedt om op basis van de adviezen geopend te worden.

Minister Theo Kelchtermans : De werken zijn in uitvoering. De commissie-Baeyens adviseerde ons één lijn te heropstarten. We volgen dat advies.

De heer André Denys : Zijn de adviezen van de commissie-Baeyens openbaar ?

Minister Theo Kelchtermans : Ja.

De voorzitter : Ze werden in het verleden reeds ter beschikking gesteld van het secretariaat van de commissie.

Minister Theo Kelchtermans : De heer Malcorps zei in verband met Isvag enigszins verwonderd dat het advies van de commissie-Baeyens niet werd gevolgd. Dat is juist. In dit geval gaat het om een meervoudig advies. Het bevat drie onderdelen.

Het eerste onderdeel is essentieel voor het optreden van het departement Leefmilieu : 'Technisch handhaaft de commissie haar vroeger advies, maar stelt dat de eventuele heropstart van Isvag slechts aanvaardbaar is tot na volledige voltooiing van de aanpassingswerken. Dit omwille van ervaringen met ernstige overschrijdingen van de dioxinenorm bij frequentiestartstopoperaties die bij partiële heropstart van Isvag niet uit te sluiten zijn.' Ze blijft dus bij haar vorig advies.

Vanuit de discussie over het gezondheids-technisch aspect wordt daaraan toegevoegd : 'Gezondheids-technisch wenst de commissie' – dat zijn de afgevaardigden van het departement Volksgezondheid – 'haar beslissing inzake Isvag afhankelijk te maken van de resultaten van een dioxine- en blootstellingsonderzoek, uit te voeren volgens a priori vastgestelde procedures en evaluatiecriteria'.

De derde aanbeveling is om dat nog veel ruimer te doen.

De heer Johan Malcorps : Het gaat om het tweede onderdeel.

Minister Theo Kelchtermans : Inderdaad, als ik de indruk geef dat ik dat advies in al zijn onderdelen blindelings volg, zal ik dat nu nuanceren. Ik volg het advies in de mate dat de consequentie en het gelijkheidsbeginsel voor iedereen hetzelfde zijn. Het eerste deel van het advies is voor mij dus essentieel : de commissie blijft bij haar vroeger advies om niet op te starten tot alle aanpassingswerken achter de rug zijn.

Het gezondheids-technisch aspect past in het kader van de specifieke discussie over Isvag. De commis-

Kelchtermans

sie raadt me inderdaad aan om de sluiting van dat aspect afhankelijk te maken. Momenteel gaat het in het geval van Isvag nog altijd om een vrijwillige sluiting.

De heer Johan Malcorps : Isvag kan in januari worden heropgestart.

Minister Theo Kelchtermans : De installaties kunnen slechts worden opgestart als de commissie-Baeyens meedeelt dat aan alle voorwaarden werd voldaan. Dat is een waarborg voor de 0,1-emissie.

U beweert zelf dat de emissienorm in Vlaanderen strenger is dan in Nederland. Voor de bestaande installaties – Isvag is er zo een – bedraagt de norm in Nederland 0,3 en in Vlaanderen 0,1. Volgens alle deskundigen zijn de risico's voor volksgezondheid verwaarloosbaar bij een 0,1-emissie. In de context van Isvag begrijp ik dat de commissie, die naar consensus streefde, daar een tweede aanbeveling aan toevoegde.

De derde aanbeveling is voor mij echter veel belangrijker. Volgens die aanbeveling moeten we in Vlaanderen onderzoeken in welke mate er een verband bestaat tussen pollutie en volksgezondheid. Minister Demeester heeft de twee eerste onderzoeken laten uitvoeren, maar ze worden betwist. Dat zal trouwens ook voor het derde onderzoek het geval zijn. Zover zijn we nog niet.

Ik heb overleg gepleegd met minister Demeester. Ik beschouw haar voorstel als een redelijk voorstel voor het geheel. Het voorstel was om die twee te integreren, om dus de blootstellingsanalyses naar pollutiebronnen in Vlaanderen als één geheel te bekijken, met bijzondere aandacht voor verbrandingsovens, en met zeer bijzondere aandacht voor de omgeving van de Isvag-oven. Dat is dus de afspraak.

Als men conclusies dient te trekken voor de ene oven, zullen die ook verregaande consequenties hebben voor de andere ovens. Ik wil niet in een situatie terechtkomen dat we morgen iets vaststellen voor de Isvag-oven, en dan plots de discussie heropenen voor de andere ovens. Ik vind het een goed idee om het onderzoek te veralgemenen, en van daaruit naar de specificiteit van elke oven te gaan. Dat lijkt me een redelijk standpunt dat niets afdoet aan de consequente lijn die we tot nu toe hebben gevolgd.

Het is uw goed recht ervoor te ijveren dat de oven niet opnieuw in werking wordt gesteld. Ik weet trouwens dat de betrokken wetenschappers onder zware druk staan. Dat komt ook duidelijk tot uiting in het advies. Ook zij hebben geprobeerd een consensus te bereiken. Het essentiële is het eerste aspect van het advies. Daarin wordt gezegd dat men blijft bij het feit dat technisch gezien de Isvag-oven pas opnieuw in werking kan worden gesteld als er een volledige waarborg kan worden gegeven over het halen van de 0,1-norm. Dat standpunt nemen wij ook over.

Voor de volgende vraag kan ik u het volgende antwoord van minister Demeester voorlezen. De Vlaamse regering legt op jaarbasis 50 miljoen frank vast voor een veralgemeend onderzoek inzake milieu en gezondheid. Voor het jaar 1998 heeft de Vlaamse regering op 6 oktober de procedure goedgekeurd. Voor dit jaar omvat die procedure drie onderdelen, voornamelijk te realiseren via een oproep aan de Vlaamse wetenschappelijke instellingen. Deze oproep is gebaseerd op de procedure voor het programma Beleidsgericht Onderzoek. Dit onderzoek moet leiden tot een permanente voortgangsbewaking van mogelijke milieugerelateerde gezondheidsfenomenen in Vlaanderen. Hierop was aangedrongen door verschillende wetenschappers : de Vlaamse Gezondheidsraad, de commissie-Baeyens en ook de 22 professoren in het Neerlandwijk-dossier.

Het onderzoek omvat dus drie onderdelen. Ten eerste is er een toxicologisch deel. Dit moet een beeld geven van wat als normaalwaarde mag worden beschouwd wat betreft de mogelijke gezondheidsschade. Het is opgebouwd uit een conceptonderdeel en een pilootfase, waarbij de haalbaarheid en de organisatiecriteria worden uitgetest, zowel in functie van de referentiewaarde als van de mogelijke risicozones. Hierbij moeten ook de analysemethoden worden geperfectioneerd. Daaruit dienen dan conclusies en aanbevelingen te worden geformuleerd voor de algemene implementatie ervan over heel Vlaanderen.

Ten tweede is er een epidemiologisch deel. De Vlaamse Gemeenschap beschikt thans over een aantal informatiebronnen en -registers over de gezondheidsstatus van de Vlaamse bevolking. Die kunnen worden samengebracht om tendensen en mogelijke afwijkingen te kunnen aanwijzen. Hierbij is het de bedoeling een inventaris te maken van de beschikbare informatie om zo ook mogelijke hiaten inzake milieugerelateerde gezondheidsfenomenen aan te duiden en hieromtrent oplossingen uit te werken.

Kelchtermans

Ten derde is er een opleidingsdeel. Naar het voorbeeld van Nederland wordt ervoor geopteerd om ook in Vlaanderen te beschikken over medische milieudeskundigen. Die werken in Nederland met een tweedelijsopdracht voor gemeentelijke gezondheidsdiensten. Ze hebben hoofdzakelijk een begeleidende functie. Om de LOGO's in Vlaanderen hierbij te ondersteunen, wordt hiervoor een opleidingsproject gestart.

De eerste twee luiken worden georganiseerd via een oproep naar wetenschappelijke instellingen in Vlaanderen. De toewijzing zal nog voor het einde van 1998 gebeuren door de Vlaamse regering. Als dit algemene onderzoek uitwijst dat een aantal pollutiebronnen inderdaad nefast zijn voor de volksgezondheid, zal er mijns inziens op een strikte en consequente manier moeten worden opgetreden.

U hebt naast dit alles ook nog enkele andere vragen gesteld. In het advies van de commissie-Baeyens staat dat het plaatsen van de continu-bemonsteringsapparatuur door Isvag in twijfel wordt getrokken tijdens de overgangsperiode die zou gelden wanneer één lijn weer in werking zou worden gesteld, terwijl de aanpassingswerken aan de tweede ovenlijn verder zouden worden uitgevoerd. Aangezien er onvoldoende garanties kunnen worden gegeven dat de 0,1-norm in deze periode constant zal kunnen worden gehaald, werd een gedeeltelijke inwerkingstelling niet toegestaan. Dat is een verschil met de oven in het Meetjesland. Hier zal men geen gedeeltelijke inwerkingstelling toestaan. Het is ofwel alles, ofwel niets.

De haalbaarheids-MER voor de realisatie van de nodige eindverwerkingscapaciteit voor een gedeelte van de provincie Antwerpen en voor de provincie Limburg - waarnaar u waarschijnlijk verwijst - bepaalt dat het wenselijk is dat er voor nieuwe ovens geen woonzones of natuurgebieden in de onmiddellijke nabijheid van het terrein liggen. Het gaat dan om een afstand van ongeveer 2 kilometer. Er wordt geen aanbeveling geformuleerd voor de ligging van de bestaande ovens. Professor Baeyens was lid van het college van deskundigen, maar geen voorzitter of coördinator van dat college.

In titel II van het Vlarem werden geen afstandsregels voor afvalverwerkingsinstallaties opgenomen. Die zijn ook niet in de Europese regelgeving vastgelegd. Artikel 5.2.1.4 van titel II van het Vlarem bepaalt dat bij de beoordeling van een inrichting voor afvalverwerking onder andere rekening dient te worden gehouden met de aanwezigheid van

woonwijken in de omgeving. Dit is dus een dossiermatige benadering. De bijzondere onderzoekscommissie onder leiding van professor Baeyens beoordeelt eveneens de toelaatbaarheid van de verdere exploitatie van de bestaande ovens.

In het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001 is bepaald dat de emissie-eisen voor alle verbrandingsinstallaties bindend zijn. Het plan bepaalt eveneens dat een bijzondere onderzoekscommissie van deskundigen de toelaatbaarheid van de verdere exploitatie van de bestaande verbrandingsovens jaarlijks zal beoordelen. Een oven die niet aan de normen voldoet, moet dus worden stilgelegd, al of niet op vrijwillige basis. Uit het advies van de bijzondere onderzoekscommissie moet dan blijken of de nodige garantie kan worden gegeven dat de normen kunnen worden nageleefd.

Ik nodig trouwens alle aanwezigen hier uit voor een symposium over verbrandingstechnologie, verwerkingstechnieken en mogelijke alternatieven. Dat symposium vindt plaats op vrijdag 16 oktober.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik wil nog heel kort even reageren, ook al vrees ik dat we het niet echt eens zullen worden. Wilrijk en Aartselaar vormen volgens mij toch wel een probleem apart. Uit het MIRA-rapport blijkt dat daar de hoogste dioxinevervuiling wordt vastgesteld. Uiteraard zullen er ook wel op andere plaatsen problemen zijn met dioxines. Daar moet uiteraard ook aandacht aan worden besteed.

Toch zit men in Wilrijk en Aartselaar met een bijzondere situatie. Er is bovendien nu ook objectief vastgesteld dat er wel degelijk gezondheidsproblemen zijn. Het is natuurlijk wel zeer moeilijk om causale verbanden te leggen. Hoe dan ook, de problematiek in Wilrijk en Aartselaar is zeer acuut. Mijns inziens gaat het dan ook niet op om nu met een algemeen onderzoek te starten en niets te doen aan de situatie in die twee gemeenten.

Het is schrijnend. Ik wil benadrukken dat de commissie-Baeyens evenwichtig was samengesteld uit zowel ingenieurs als gezondheidsspecialisten. Men zegt dat men probeerde een compromis te bereiken en dat de mensen onder druk stonden. Dat vind ik praat voor de vaak. Tot nu toe had ik het gevoel dat in het kader van de werkzaamheden vooral de technische aspecten werden bekeken. Dat was ook de opdracht en daarna heeft de commissie een advies afgegeven. De gezondheidsaspecten moesten ook worden bekeken en de gezond-

Malcorps

heidsspecialisten zullen daar meer toonaangevend zijn geweest dan de ingenieurs. Professor Baeyens zelf en andere mensen die meer op technisch niveau bezig zijn hebben een en ander verdedigd. Men mag toch niet onder druk van de publieke opinie doen alsof het om een te verwaarlozen iets gaat : men weet goed wat men wil.

Er werden een aantal voorwaarden ingebouwd om niet eindeloos te discussiëren. Aan die voorwaarden moet worden voldaan en met de betrokken mensen moet de knoop worden doorgehakt. Niet iedereen in de commissie was daar zo gelukkig mee, maar dat was het bereikte compromis. Dat wordt nu opzij geschoven.

Iets totaal anders is het brede onderzoek dat specifiek is toegespitst op de Neerlandwijk en de beslissing voorafging of de oven al dan niet opnieuw wordt gestart. Daar hebben minister Demeester en u geen rekening mee gehouden. Daarover kan geen discussie zijn en ik vind dat zeer moeilijk te aanvaarden. De mensen in de wijk begrijpen ook niet dat u dat onderzoek niet meer nodig vindt.

Is het geoorloofd en verantwoord dat uit een later onderzoek eventueel zou blijken dat deze beslissing fout is ? Stel dat de oven wordt heropgestart en binnen enkele jaren blijkt dat er wel een causaal verband is tussen de bevestigde historische vervuiling en de bevestigde gezondheidsproblemen. Er zal altijd discussie mogelijk zijn, maar dan zitten we met een enorm probleem. Mijnheer de minister, ik zou op dat moment niet graag in uw schoenen staan.

U besliste wel dat beide ovens volledig moeten worden gerenoveerd en dat een inwerkingstelling anders niet mogelijk is. Dat is toch al iets, maar het moet aan de heer Geeraerts duidelijk worden gemaakt. Hij gaat er nog altijd van uit dat met nieuwjaar de zaak weer draait.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, wat het advies van de commissie-Baeyens betreft heb ik een staaltje gezien van hoe de publieke beïnvloeding gebeurt. Ik las in De Morgen dat we het advies van de commissie-Baeyens niet volgen. Deze krant formuleert haar bedenkingen over onze beslissing nogal ongenueanceerd. Ze tracht de commissie-Baeyens te confronteren met de genomen beslissing. Professor Baeyens heeft daar een uitvoerig antwoord op geschreven waarin hij de beslissing van de Vlaamse regering verdedigt, en hij vindt de beslissing niet tegenstrij-

dig met zijn standpunt. Dit schriftelijk antwoord van professor Baeyens werd echter niet gepubliceerd.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik heb het advies bij me. Komt professor Baeyens nu op een aantal punten terug ? We zouden hem zelf aan het woord moeten laten en hem moeten ondervragen over Isvag en de andere ovens, alsook over de gang van zaken in zijn commissie.

Minister Theo Kelchtermans : Gedurende twee namiddagen hebben we de commissie geëvalueerd.

De heer Johan Malcorps : Ik heb hier zwart op wit een advies.

Minister Theo Kelchtermans : Ik heb dat advies ook. Een advies is een advies en ik volg dat in essentie op. Dat geldt zeker voor het eerste deel. Het tweede en derde deel wordt ook gevolgd, maar in een veralgemeende context. Daarvoor moet ik me hier verantwoorden. De commissie-Baeyens hoeft zich daarentegen niet te verantwoorden.

In mijn verantwoording breng ik de brief van professor Baeyens aan die mijn beslissing als logisch en verantwoord omschrijft.

De heer Johan Malcorps : Dat is goed, maar dan moet u ook de verklaringen van professor Van Larebeke toevoegen. Hij bevestigt dat het advies niet is gevolgd. We moeten de commissie-Baeyens hier ondervragen en uitzoeken wie het eens is met wie.

Minister Theo Kelchtermans : Ik erken dat ik dat deel van het advies niet exact volg zoals zij het schrijven. Ik volg het wel in een veralgemeende context. Het essentiële van het advies, waartoe ik me wel heb geëngageerd, is dat geen enkele verbrandingsoven opnieuw zal worden gestart zonder een 0,1-garantie.

De heer Johan Malcorps : Dat is dan punt 4.1 van het advies. Ook 4.3 volgt u. 4.2 volgt u echter niet. Laat dit duidelijk zijn.

Minister Theo Kelchtermans : Daar heb ik zelf geen vat op. De specifieke blootstellingsanalyse voor Isvag is geïntegreerd in de derde aanbeveling van het geheel.

De heer Johan Malcorps : Maar dat is niet gekoppeld aan het al dan niet opstarten van de oven. Dat aspect hebt u duidelijk niet gevolgd.

Minister Theo Kelchtermans : Als de raad van bestuur beslist dat er niet wordt gestart, dan is dat zijn beslissing. Maar de voorwaarde die het Vlaams Gewest heeft verbonden aan het al dan niet opstarten, is de gewaarborgde 0,1.

De voorzitter : Dat debat is helemaal in het begin gevoerd, toen we beslisten om de commissie-Baeyens te horen. Ik herinner me dat ik toen een formele vraag stelde : of de historische belasting van een bepaalde regio ertoe kon leiden dat een oven zelfs na renovatie niet kon worden gestart. Daar is een negatief antwoord op gekomen. Als de oven voldoet aan de 0,1 nanogram TEQ per vierkante meter, is aan alle condities voldaan.

Mijnheer Malcorps, u was toen ook aanwezig. U hebt dat debat op gang gebracht. Ik heb die vraag toen gesteld omdat we als commissie en politici het recht hebben om duidelijkheid te vragen van het adviesorgaan. In dit geval spreekt de ene professor de andere tegen. Het is ook niet moeilijk om in Vlaanderen voor elk standpunt een autoriteit te vinden.

De heer Johan Malcorps : Alle mensen die zich over het gezondheidsaspect hebben uitgesproken, vonden voor de start van Isvag bijkomend onderzoek nodig.

De voorzitter : Ik verwijs daarvoor naar de tweede hoorzitting die we hielden met de commissie-Baeyens, mijnheer Malcorps. Toen zat hier een afgevaardigde van de gezondheidssector en hebben we die vraag gesteld. Ik verwijs naar de verslagen van de commissie.

Ik heb die vraag tijdens beide hoorzittingen gesteld. Indien we van uw standpunt uitgaan heeft het geen zin de installaties te moderniseren. Vraag dan meteen om ze te sluiten. Dat is toch waar u naar streeft. Is dat echter ook de mening van de meerderheid van het parlement ? Dat debat wil ik met plezier aangaan, ook met alle deskundigen in de commissie.

De heer Johan Malcorps : Een groot aantal mensen hebben de afgelopen maanden hun mening kenbaar gemaakt. Alle mensen die instaan voor de gezondheidstechnische installatie, achten bijkomend onderzoek nodig. Ze geven te kennen dat de

vorige gezondheidsonderzoeken op één of andere manier niet voldeden. Het gaat hier om de 22 professoren en leden van de commissie-Baeyens. Dat wordt genegeerd.

U spreekt over een parlementaire meerderheid. Ik kan een motie voorleggen. Dan zullen we zien wat de meerderheid denkt. Dit is een moreel probleem. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Malcorps werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Michel Doomst tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de composteerinstallatie van de VLAR in Vilvoorde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Doomst tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de composteerinstallatie van de VLAR in Vilvoorde.

De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : In de maanden juli en augustus hebben we enkele schaarse dagen zomerse temperaturen mogen ervaren. Dat heeft in de VLAR-installatie op Verbrande Brug in Vilvoorde – het is niet onlogisch dat daar soms een luchtje hangt – wat kwalijke effecten gehad waartegen de gemeenten Vilvoorde, Zemst en Grembergen reageerden.

In de installatie heeft men op vrijwillige basis beslist om van midden juli tot midden september de toevoer van groente-, tuin- en fruitafval te blokkeren. Men heeft van de rustperiode gebruik gemaakt om oplossingen te zoeken voor de geur-

Doomst

hinder die blijkbaar in de omliggende gemeenten regelmatig wordt ervaren.

Ik wou aan de minister vragen hoe het staat met de beloofde maatregelen en het daaraan gekoppelde resultaat. Ik wou ook nagaan of met de omliggende gemeenten een evaluatie is uitgevoerd en of daarvoor de milieuvergunning van de betrokken installatie onder druk staat.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Op 6 augustus werd de aanvoer van GFT volledig stopgezet en men heeft er alternatieve bestemmingen voor gevonden. OVAM heeft daaraan meegewerkt. Sedertdien zegt de NV VLAR dat een aantal maatregelen zijn genomen of in uitvoering zijn.

Vooreerst is dat de definitieve afdichting van de verbindingscorridor tussen de nabewerkingshal en de opslagloods. In afwachting daarvan werd de afzeving van de compost- en de nabewerkingshal uitgevoerd. De installatie van een nieuw afzuigstelsysteem is in uitvoering of is alleszins beslist. De ontvangsthal werd geledigd. De ruimte, alle materialen en luchtkanalen werden volledig gereinigd. De composteringshal werd op gecontroleerde wijze progressief leeggedraaid. Dat gebeurde in twee fasen. Alle materialen en machines in de composteringshal werden volledig nagekeken en gereinigd. De biofilter wordt gecompartmenteerd. De wanden worden verhoogd en er wordt volledig nieuw structuurmateriaal aangebracht. Aan de bestaande poort werd nog een automatische snelpoort geïnstalleerd. Aan de breker en de ontvangsthal werd een extra afzuiging geplaatst. De waterzuiveringsinstallatie voor de behandeling van het percolaatwater is in bestelling. In afwachting wordt het percolaatwater afgevoerd naar externe waterzuiveringsinstallaties. Het vernevelingssysteem wordt ook beoordeeld. De optimale wekelijkse capaciteit van 1.200 ton zal niet meer worden overschreden. Eén van de problemen was dat men teveel had geaccepteerd. Er zal niet langer worden aanvaard dat GFT-afval in polyethyleenzakken wordt aangevoerd.

Het totale bedrag van de gedane investeringen bedraagt ongeveer 45 miljoen frank, exclusief de waterzuiveringsinstallatie.

De VLAR licht regelmatig de betrokken gemeenten in over de ontwikkelingen. Op initiatief van het kabinet werden twee overlegvergaderingen gehouden met de VLAR en de betrokken gemeenten om ze uitvoerig te informeren over de genomen maatregelen. Ook met het buurtcomité werd een overlegvergadering gehouden. In oktober zal men een nieuwsbrief verspreiden. In november zullen geleide bezoeken aan de installatie worden georganiseerd, hopelijk zonder neusknijpers. Vooraleer de installatie terug wordt opgestart, zal een rapport, opgesteld door een erkende deskundige, moeten worden voorgelegd, waaruit blijkt dat de genomen maatregelen voldoende zijn om de onaanvaardbare geurhinder te vermijden. Dat rapport zal aan de betrokken gemeenten worden overgemaakt. Het rapport is reeds binnen. Ik zal het bezorgen aan de voorzitter van de commissie, vermits composteringsinstallaties hier een vast agendapunt worden. We zullen het ook onmiddellijk overmaken aan de betrokken gemeenten.

De heer Michel Doomst : Dat was een antwoord in geuren en kleuren. Ik dank u.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Teverkstelling, over de zwembaden en Vlaremwetgeving

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwé tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Teverkstelling, over de zwembaden en Vlaremwetgeving.

Mijnheer Decaluwé, deze zaak is reeds tweemaal aan bod gekomen in deze commissie, maar ik dacht nieuwe argumenten te hebben gelezen in uw vraag.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, u geeft de indruk dat we niet weten dat dit hier al enkele keren aan bod is gekomen. Ik volg de commissie voor Leefmilieu via de verslagen.

Ik zal de problematiek van de zwembaden en Vlaremwetgeving zeer kort houden. Mijn vraag om uitleg is al een tijd geleden ingediend. Ik heb ondertussen vernomen via Belga dat de zwembaden twee jaar uitstel krijgen om zich aan te passen

Decaluwé

aan de voorschriften van Vlarem II en dat de zwembaden verbonden aan appartementen nog altijd gedeeltelijk van deze voorschriften zouden worden vrijgesteld. Dat is in eerste instantie op korte termijn vrij positief nieuws.

Anderzijds blijkt uit studies van het Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid dat 80 percent van alle Vlaamse openbare zwembaden hoe dan ook in de problemen komen. Of dat nu tegen januari 1999 of 2001 is, het zullen vooral budgettaire problemen zijn. Men becijfert ze ongeveer tussen 4 en 5 miljard frank.

Men voorziet in de Vlaremwetgeving dat er eventueel afwijkingen kunnen worden toegestaan. In dat geval dient de exploitant in alternatieve oplossingen te voorzien die gelijke waarborgen bieden ter bescherming van mens en milieu.

Mijnheer de minister, ik heb enkele concrete vragen. Kunt u mij ten eerste een overzicht bezorgen van het aantal zwembaden dat nog steeds niet voldoet aan de Vlaremwetgeving? Kloppen de beweringen over de budgettaire impact van het Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid?

Ten tweede: kan uw administratie hieromtrent alternatieve of goedkope oplossingen naar voren brengen en er een informatiecampagne aan koppelen tegen 2001 om het aantal sluitingen te beperken? Het zal in de eerste plaats opnieuw in het buitengebied van het RSV zijn, in de kleinere kernen dus, dat men in de problemen zal komen.

Mijn derde vraag vervalt gedeeltelijk omdat de termijn zou worden opgeschoven. In de praktijk zitten veel schooldirecties met de handen in het haar omdat ze verplichte zwemlessen moeten geven, maar daar geen infrastructuur voor hebben.

Ten vierde: is in de Vlaamse begroting in een budgettaire oplossing voorzien, of wordt die overwogen, om een aantal investeringen mogelijk te maken om het aantal sluitingen per regio te beperken?

De voorzitter: Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans: Mijnheer de voorzitter, ik heb geen precieze overzichtslijst van het aantal zwembaden dat niet kan voldoen aan de bepalingen van Vlarem II. Ik kan niet nagaan of de

beweringen van het Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid correct zijn.

Of er na de verlenging van de overgangperiode inzake de in opmaak zijnde aanpassingen en bijwerkingen van Vlarem II nog problemen zouden zijn, kan ik het volgende zeggen. We hebben de maatregel genomen om de overgangperiode voor het voldoen aan de voorgeschreven emissie- of constructienormen te verlengen tot 1 januari 2001. Door deze verlenging hebben de bestaande zwembaden een overgangstermijn van meer dan vijf jaar gekregen om zich te conformeren aan de Vlaremvoorschriften. Deze wijzigingen moeten nog worden goedgekeurd door de Vlaamse regering en ze krijgen pas uitvoering na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Anderzijds betreft men verschillende disciplines in de voorbereiding van de bepaling die is opgenomen in het Vlarem. Vroeger was er een veelheid van vergunningen. Die heeft men allemaal geïntegreerd in die ene milieuvergunning, waar aspecten van volksgezondheid, veiligheid, leefmilieu en andere bij worden betrokken. De minister van Leefmilieu levert een milieuvergunning af en stelt de voorwaarden. Vaak zijn het voorwaarden die vanuit andere disciplines worden gesteld. We moeten dus nagaan of alles wat men vraagt relevant is voor het opzet dat men wil bereiken.

Anderzijds gaat iedereen vooral zoeken naar wat men niet heeft voorzien als er iets gebeurt. Op het moment dat er iets wordt opgelegd, protesteert iedereen en ervaart men dit als onbillijk en zelfs overbodig. Ik heb er dus geen probleem mee om de instanties waarmee we hebben onderhandeld, opnieuw uit te nodigen. We kunnen dan overlopen welke maatregelen inderdaad als irrelevant worden beschouwd. In de voorwaarden lees ik dat er afstandsmaten worden gehanteerd. Dat doet me denken aan het bericht dat ik deze morgen op de radio hoorde over de kwaliteit van de woningen: indien het plafond tien centimeter lager is dan vooropgesteld, moet men dan het criterium strikt toepassen of niet? Aangezien we bezig zijn met de Vlarem-aanpassingen kunnen we, hopelijk met de instemming van de sector, de verschillende elementen vastleggen.

Het zoeken naar alternatieve oplossingen en het voeren van een informatiecampagne is volgens de administratie niet realiseerbaar omdat elk zwembad een eigen specifiek karakter heeft. Rekening houdend met de gevoerde besprekingen en de voorstellen tot aanpassing van titel II van Vlarem is het voorbarig om vaststellingen te doen over

Kelchtermans

eventuele sluitingen. Men dient hiervoor te wachten tot de goedkeuring van die gewijzigde voorstellen. Ik hoop dat we rekening kunnen houden met eventuele aanbevelingen van het Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid.

We zullen dus een laatste gesprek voeren met deze mensen. Vooralsnog is er geen probleem. De kans bestaat echter dat men juist daarom bepaalde beslissingen zal uitstellen, zodat men over twee jaar opnieuw dezelfde discussie zal voeren.

De voorzitter : Mijnheer de minister, de beslissing wordt op sommige plaatsen noodgedwongen uitgesteld omdat een aantal zwemmers zich voorbereiden op de Olympische Spelen van 2000. In 2001 is heel dat probleem bij wijze van spreken opgelost.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, uit uw antwoord op mijn vierde vraag leid ik af dat er geen budgettaire begeleiding zal worden geboden voor een aantal noodgevallen. Klopt dat ?

Minister Theo Kelchtermans : Daarvoor is geen ruimte gemaakt. Gemeenten die eigenaar zijn, moeten het investeringsfonds aanspreken. Ik stel voor om een laatste maal met de betrokkenen rond de tafel aan te schuiven en het gesprek af te ronden. Wat niet relevant is, moet worden weggelaten. Daarna kan deze commissie eventueel mee de knopen doorhakken. We stellen een laatste overgangstermijn van twee jaar voor.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het natuureducatief centrum “De Otter” op de Blankaart te Woumen (Diksmuide)

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het natuureducatief centrum “De Otter” op de Blankaart te Woumen (Diksmuide).

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, voor het ecologisch impulsgebied ‘De IJzervallei’ was de uitbouw van het centrum ‘De Otter’ een van de basiselementen. De sensibilisering en de grote vraag naar informatie waren de leidmotieven om dat centrum op te richten.

Ondertussen is het Blankaartkasteel bijna twee jaar gerenoveerd. De opening van het bezoekerscentrum wordt echter steeds uitgesteld. Dit uitstel heeft vooral te maken met het feit dat er nog steeds geen educatieve medewerkers werden aangesteld en dat de invulling van het museum nog moet gebeuren.

Nochtans is vandaag de kelder ingericht als veldklas met aangepast laboratorium. Het kasteel is ingericht met een projectieruimte, ontvangsthal en vergaderruimte. Alles is aanwezig maar het bezoekerscentrum blijft leeg. Ook buiten werden er tal van werken uitgevoerd. Een randparkeerplaats voor auto's en bussen is in aanleg, een fietsenstalling werd geïnstalleerd en er werd voorzien in een picknickplaats. Bovendien werd er gezorgd voor nieuwe bestrating en werd een groot terras in blauwhardsteen aangelegd. Het totale prijskaartje bedraagt ruim 30 miljoen frank.

In totaal zijn er 7 personeelsleden nodig om ‘De Otter’ open te houden. Rekening houdend met de genomen beleidsopties, de investeringen van 30 miljoen frank voor de renovatie van het kasteel, de vraag om een dergelijk centrum voor de IJzervallei en de negatieve impact van de huidige situatie op het imago van het Vlaams Gewest, dring ik erop aan het centrum spoedig te openen.

Mijnheer de minister, werd er al een opdracht gegeven voor een verdere ontwikkeling van het museum en aan wie werd die dan toevertrouwd ? Indien dit niet zo is, wat is dan het scenario voor ‘De Otter’ ? Wanneer zal de officiële opening plaatsvinden ? Wat is de visie van de minister op de invulling van het personeelskader en wanneer kunnen die personeelsleden effectief in dienst komen ? Wanneer kunnen de eerste bezoekers worden opgevangen ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, er wordt wel degelijk werk gemaakt van de inrichting van het Vlaams bezoekerscentrum. Het gaat om meer dan louter een natuureducatief centrum. Men richt zich niet enkel tot de schoolgaande

Kelchtermans

jeugd, maar ook tot het brede publiek. Naast het Blankaartkasteel is het centrum 'De Nachtegaal' in De Panne in opbouw.

Voor het Blankaartkasteel mikt men op een jaarlijks aantal van 50.000 bezoekers. Voor De Panne is dat zelfs 100.000. Om de lopende initiatieven bij het publiek bekend te maken, werd op 4 oktober 1998 deelgenomen aan de Vlaamse Open Bedrijvendag. Op dit moment legt men een parking voor 100 wagens aan buiten het eigenlijke Blankaartdomein. Het kasteel zelf kan men dan bereiken via een wandelweg. Op- en afrit van en naar het kasteel evenals de omgeving worden dus heringericht.

De binneninrichting van het kasteel is bijna klaar. In de kelder wordt het educatief gedeelte, namelijk de veldklas en het labo, geplaatst. Het gelijkvloers, het eigenlijke bezoekerscentrum en de verdiepingen zijn kantoren en vergaderzalen. Op de plaats van het oude tennisveld zal men een bosje aanleggen. Ook wordt er voorzien in een beperkt logies voor de conciërge en een buitentoilet.

Men heeft reeds een eerste schets gemaakt van het museumgedeelte op het gelijkvloers. Dit geldt zowel voor wat binnen als buiten het kasteel zal worden getoond. Er wordt hiervoor geen studiecontract uitgeschreven. Via een aantal op te richten werkgroepen zullen de gekozen items worden uitgewerkt. De eigenlijke realisatie zal gebeuren via een opdracht aan een binnenhuisarchitect of aan een gespecialiseerd bureau.

In de gewezen kapel zal de mediatheek worden opgericht. De documentatie voor computertoepassingen wordt op dit ogenblik ingezameld. Dit luik zal samen met het bezoekerscentrum 'De Nachtegaal' worden aangepakt. Op het gelijkvloers zal ook de nodige ruimte ter beschikking worden gesteld van de lokale natuurverenigingen.

Het centrum kan enkel worden geopend wanneer alles klaar is om het publiek te ontvangen. De plaats werd reeds beperkt ter beschikking gesteld van enkele groepen. In mei 1997 werd ter voorbereiding een week georganiseerd voor scholen. Op dat ogenblik lag de Milieuboot op de IJzer.

Als richtdatum voor de officiële opening wordt 1 juli 1999 vooropgezet. Vermits het educatief gedeelte in de kelder reeds op 1 januari 1999 zal klaar zijn, kunnen bepaalde groepen van de bestaande accommodatie gebruik maken. Wat de

personeelsformatie betreft, wordt naar een formule gezocht voor alle Vlaamse bezoekerscentra en hun satellieten.

Voor de uitbating wensen we te participeren met meerdere partners zoals provincies, gemeenten en natuurverenigingen. Aan Vlaamse zijde zal een deel van het personeel worden gezocht via samenwerking met de onderwijssector, zoals dat ook is gebeurd voor andere natuureducatieve centra. Er zullen een aantal contractuelen nodig zijn voor het onderhoud, de administratie en de begeleiding van groepen. De systematische opvang van groepen zal afhankelijk zijn van de invulling van het nodige personeel. We hopen hier in het voorjaar mee te starten.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : De minister zegt dat er werkgroepen worden opgericht. Ik vraag me af waarom men daar nu nog mee moet beginnen, terwijl men dat twee jaar geleden al had kunnen doen. Het museum De Blankaart is toch volledig afgewerkt ? Het is precies de aanwerving van zeven personeelsleden die de opening tegenhoudt. Eigenlijk heeft men achttien werknemers nodig. Dat kan toch niet lang duren. De mensen in de omgeving stellen zich vragen.

Minister Theo Kelchtermans : Dat ligt niet aan budgettaire beperkingen. Ik zal het betrokken afdelingshoofd van uw opmerkingen op de hoogte brengen en om uitleg vragen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Francis Vermeiren tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het SERV-advies over milieuvergunningen en -procedures

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vermeiren tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het SERV-advies over milieuvergunningen en -procedures.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ga eens te meer aan de klagmuur staan. We hebben vorige week al naar

Vermeiren

aanleiding van de sluiting van Levi's de aandacht gevestigd op de hoge loonkosten in dit land. Het bedrijfsleven, de economie en de werkgelegenheid lijden onder onze overvloed aan reglementeringen, decreten en verplichtingen.

– *De heer Leonard Quintelier treedt als voorzitter op.*

Op 10 juni hebben de sociale partners van de SERV de Vlaamse regering geadviseerd over het milieuvergunningenbeleid. Hun voorstellen houden een fundamentele vereenvoudiging in. Het VEV heeft ook al suggesties in dezelfde zin gemaakt. Het SERV-advies onderstreept de uitgebreidheid en complexiteit van het huidige vergunningenbeleid. Er wordt aangedrongen op bijsturing en op vermindering van het aantal vergunningenstelsels door een geïntegreerd systeem waarbij de milieuvergunning ook als bouwvergunning geldt. Deze twee leiden immers vaak tot tijds- en financieel verlies voor de bouwfirma's. De SERV en andere instanties verwijzen naar de Kamer van Koophandel en Nijverheid. Ook deze instelling heeft daar al op gewezen. Men vraagt onder meer de introductie van één enkel loket waar men voor alle verplichtingen, documenten en aanvragen terecht kan. De rol van de overheid is contraproductief.

De SERV heeft de vereenvoudiging en rationalisatie van het vergunningenstelsel en de procedures, het inkorten van de beroepstermijnen en een doorzichtige en klantvriendelijke dossierbehandeling voorgesteld. Ik vermoed dat u als minister van Leefmilieu dit advies hebt ontvangen, dat u het met de nodige ernst hebt gelezen en dat u initiatieven wilt nemen. Het zou nuttig zijn de decretale stortvloed, die miljarden kost en de bedrijven niet tot investeringen aanzet, in te dijken.

Ik las in de Wallstreet Journal een studie over Europa. Ook daarin werd die toestand aangeklaagd. Studies in opdracht van minister-president Van den Brande hebben hetzelfde probleem aangetoond. Welke aandacht zult u schenken aan het SERV-advies ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Het SERV-advies over de milieuvergunningen en de procedures ziet er in mijn ogen veel positiever uit. De milieuvergunningen vormen niet het grote probleem. Op de

vele juridische procedures die op een beslissing volgen, hebben we geen vat. Dat aspect komt hier niet ter sprake.

Met de Vlarem-reglementering beschikken we over een integraal vergunningensysteem. Daarenboven biedt ze een gewaarborgde behandelingstermijn. In elf maanden tijd is een volledige procedure afgerond, beroepstermijn inbegrepen. In onze buurlanden duurt dat veel langer. Men scheert de hele ruimtelijke ordening vaak over dezelfde kam, maar een aanzienlijk gedeelte van de activiteiten kent enkel een meldingsplicht. Het decreet dat de afdwingbare termijnen moet regelen, verkeert in het laatste stadium. U weet dat. In beroep geniet de aanvrager bovendien het voordeel van een afdwingbare termijn. Dit verplicht de administratie om de termijnen te respecteren. Doet ze dat niet, dan komt het recht aan de kant van de aanvrager te liggen.

Vlaanderen is met deze twee troeven, afdwingbare termijn en geïntegreerd systeem, een voorloper binnen de Europese Unie. De Europese richtlijn van 24 september 1996 maakt de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging en integrale milieuvergunningen verplicht vanaf 30 oktober 1999. Voor die Europese richtlijn heeft de Vlaamse regelgeving als model gediend. Dat betekent niet dat er geen verbeteringen meer mogelijk zijn. De aanbevelingen van de SERV zijn interessant.

Met het oog op de vermindering van het aantal vergunningenstelsels werd voorgesteld de grondwatervergunning te integreren in de milieuvergunning. Dat werd trouwens in Vlarem I opgenomen. De Vlaamse regering heeft dit op 13 juni 1998 goedgekeurd. De tekst ligt nu bij de Raad van State. Zodra ze terug is, wordt een definitieve beslissing genomen.

De bouwvergunning behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar ik deel toch mee dat het nieuwe decreet veel leed zal ongedaan maken. Uw voorstel om de milieuvergunning in de bouwvergunning te integreren of omgekeerd, werd zo goed als verwetenlijkt. De ene vergunning is immers afhankelijk van de andere. Als de procedures nog op elkaar kunnen worden afgestemd, is het probleem opgelost. Ik heb er geen probleem mee dat beide zaken met één vergunning kunnen worden verkregen. Dat lijkt me trouwens de volgende logische stap in de integratie, althans waar twee vergunningen zijn vereist. Om die reden heeft men de zaken trouwens gekoppeld. Voordien moesten twee verschillende afdelingen beslissen.

Kelchtermans

Voorts werd beslist om de beroepsmogelijkheid op te heffen van adviserende overheidsorganen tegen een in eerste aanleg getroffen beslissing over milieuvergunningsaanvragen. In de provinciale milieuvergunningscommissie zitten de verschillende adviserende instanties : onze eigen milieupara-regionale VMM, OVAM en Aminal. De provinciale milieuvergunningscommissie doet dus een uitspraak en de bestendige deputatie neemt een beslissing. Vaak oefent een van de adviserende instanties een beroepsrecht uit. In dat geval is men tegelijk rechter en partij. Dat kan niet. De uitspraak moet immers worden geëerbiedigd. We zullen dan ook beslissen dat ze niet meer in beroep kunnen gaan tegen beslissingen waarover ze zelf een advies hebben uitgebracht. Het kan niet dat ze in hoger beroep als gewestelijke milieuvergunningscommissie nog eens over hetzelfde een advies uitbrengen.

Er ligt ook een voorontwerp van decreet voor over de procedure voor de milieu-effect- en de veiligheidsrapportering. Momenteel verlopen die nog zonder termijnen. Soms is dat een hinderpaal om binnen de bepaalde termijn een milieu- of bouwvergunning rond te krijgen waarvoor een MER en een VER nodig zijn. Naar aanleiding van de Vlarem-procedure zullen ze dezelfde korte afdwingbare behandelingstermijnen krijgen. Voor een MER en een VER zal dus dezelfde procedure worden gevolgd als voor de hele Vlarem. De SERV en de Minaraad deden aanbevelingen. Ze krijgen dan ook de gelegenheid om na te gaan of we daarmee voldoende rekening houden in de ontwerpen van Vlarem en het ontwerp van decreet inzake de MER en VER. Het ontwerp bevindt zich momenteel bij de SERV en de Minaraad.

Door inschakeling van de modernste informatica wordt op gemeentelijk niveau met één loket gewerkt. Alle milieuvergunningen kunnen daar worden geraadpleegd. Bovendien is er een rechtstreekse toegang tot de databank van de afdeling Milieuvergunningen van het Vlaams Gewest. Elke betrokkene kan er de evolutie van zijn vergunningsaanvraag volgen.

Ten slotte wordt ook de milieu-uitvoeringsreglementering Vlarem I en II vereenvoudigd. De commissie voor Evaluatie en Milieureglementering heeft al verschillende adviezen geformuleerd, ook over de aanpassing van de Vlarem-indelingslijst of Vlarem I. De doelstelling van het ontwerp van besluit dat op 13 juni door de Vlaamse regering principieel werd goedgekeurd, is de aanpassing van

de Vlarem-indelingslijst. Volgens mij brengt deze commissie wel een vereenvoudiging aan, maar geen versimpeling : ze maakt het wel duidelijker, maar nuanceert vaak nog meer dan voordien, juist omdat ze zo grondig op het relevante van elk onderdeel ingaat. Het vergt moed om toe te geven dat de complexiteit van het onderwerp verhindert dat een hele vergunning in twee vuistregels kan worden samengevat. Die illusie bevordert trouwens de rechtszekerheid van de betrokkenen niet.

De grote bedrijven, die goed uitgerust zijn, beweren vaak dat het milieuvergunningsbeleid een sterke troef is voor Vlaanderen. Ten opzichte van andere landen biedt het een concurrentieel voordeel bij de afhandeling van dossiers. Er worden hier immers altijd binnen afdwingbare termijnen concrete uitspraken gedaan.

– *De heer Dirk Van Mechelen, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord en uw duidelijke visie. Ik kon me niet voorstellen dat u niet zou inpikken op de visie van de sociale partners binnen het SERV en op die van de Kamers van Koophandel. Ik onthoud uit uw antwoord dat bepaalde aspecten in orde zijn, dat coördinatie noodzakelijk is en dat verbetering binnen de administratie mogelijk is indien de regering daartoe impulsen geeft.

Ik hoop dat de hele regering uw visie deelt. Spijtig genoeg is dat niet altijd het geval. Ik hoop dus dat er op dat vlak een kentering ontstaat. Grote bedrijven zijn inderdaad vaak voldoende gewapend om aan de decreten en de wetgeving te beantwoorden.

De zaak Levi-Strauss toont nogmaals aan hoe grote bedrijven soms met tewerkstelling omgaan. De regering moet dan ook inspanningen leveren voor kleinere bedrijven, die op het vlak van de werkzekerheid veel mogelijkheden bieden en veel standvastiger en menselijker zijn dan grote bedrijven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de controles op de zwemwaterkwaliteit aan de Vlaamse kust door de Vlaamse milieumaatschappij

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de controles op de zwemwaterkwaliteit aan de Vlaamse kust door de Vlaamse milieumaatschappij.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u zal tijdens mijn tussenkomst wel enkele malen moeten lachen met de toestand van de controle van het zwemwater.

Uit een recent Europees onderzoek blijkt dat de Belgische kust aan de top staat met de kwaliteit van haar zwemwater. In het badseizoen 1997 voldeed de kwaliteit van de 39 zwemzones aan onze kust aan de verplichte normen die door de Europese Commissie worden gehanteerd. De jongste jaren was er immers een voortdurende verbetering merkbaar. In 1993 voldeed 18 percent van de Vlaamse kustzones niet aan de norm. In 1994 was dat nog 8 percent, en in 1995 en 1996 2,6 percent. In 1997 ten slotte waren er geen overschrijdingen meer.

Ter vergelijking geef ik ook de cijfers van de andere Europese landen. Griekenland heeft 1,4 percent overschrijdingen van de norm, Spanje en Denemarken 3 percent, Italië 4,7 percent, Duitsland 5 percent, Nederland 8 percent, Portugal 10 percent, het Verenigd Koninkrijk 11,7 percent, Zweden 20,5 percent en Finland 34 percent.

Deze cijfers tonen duidelijk aan dat we terecht fier mogen zijn over de kwaliteit van ons kustwater, want de Europese regels zijn streng. Als een bepaalde zone twee keer op één seizoen de norm overschrijdt, krijgt die een onvoldoende. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren na een zware regenval, als de rioleringen het afvalwater niet meer kunnen slikken en een deel daarvan ongezuiverd in zee terechtkomt.

Wij zijn koploper op het vlak van zwemwaterkwaliteit, vooral omdat de investeringen in waterzuiveringsinfrastructuur, die de kwaliteit van het zeewater ten goede komen, onverminderd doorgaan. Die investeringen gebeuren zowel door de gemeenten als door het Vlaams Gewest. Aan de westkust werd

in de periode 1991-1997 1,5 miljard frank geïnvesteerd in het aanleggen van riolen en het bouwen van waterzuiveringsinstallaties en collectoren. Aan de middenkust werd 385 miljoen frank geïnvesteerd en aan de oostkust 335 miljoen frank. Gemeenten en Vlaams Gewest leverden een serieuze inspanning en hebben tot 2003 nog een bedrag van 2 miljard frank aan investeringen vastgelegd. We doen dit omdat de kwaliteit van ons zwemwater belangrijk is voor ons toerisme, en het is een pluspunt voor het Vlaams imago van onze kust.

Wat stellen we echter vast in de berichtgeving ? Zoals het steeds terugkerend monster van Loch Ness, het opvoeren van naaktstranden, en het regelmatig terugkeren van de monorail, is de berichtgeving inzake de kwaliteit van ons zeewater steeds negatief. De VMM schept er zo te zien een enorm genoegen in ongenueanceerde berichtgeving de wereld in te sturen, die enkel de bedoeling heeft het toeristische imago van onze kust te schaden. Laten we echter zeer duidelijk zijn : we zijn voorstander van kwaliteitscontroles op een goede manier, maar we willen dat de cijfers een correcte weergave zijn van het moment in kwestie, en dat ze in de juiste context worden gehanteerd.

Hoe gebeurt de controle ? De metingen gebeuren aan de oostkust op maandag en woensdag, en aan de westkust op dinsdag en donderdag. Bij die metingen wordt een strikte procedure gevolgd. De monsternemer moet tot kniehoogte in zee gaan, moet een gesteriliseerde bokaal onder water openen, vullen en sluiten. De stalen worden onmiddellijk in koel dozen naar het Provinciaal Instituut voor Hygiëne in Antwerpen gebracht. Het onderzoek is dus een specialistische aangelegenheid. De kiemen worden gekweekt, en dat duurt ongeveer 48 uur.

Zeer belangrijk is dat men zich voor het resultaat moet baseren op de laatste vier metingen. Met andere woorden, de resultaten van deze analyse worden pas bekend na ongeveer 21 dagen. Het is misschien lachwekkend, maar in de praktijk is het dus mogelijk dat de mensen 21 dagen lang zwemmen in water met een minder goede kwaliteit vooraleer men reageert. Als dan wordt geadviseerd om een zwemverbod in te stellen, is het heel goed mogelijk dat die zones ondertussen reeds opnieuw aan de normen voldoen. Met andere woorden, men mag dus zwemmen in water van slechte kwaliteit, maar men mag niet zwemmen in water van goede kwaliteit. Een tweede, misschien nog hallucinerend beeld, is dat men op basis van metingen meent te kunnen bepalen dat er in een bepaalde zone niet

Maes

mag worden gezwommen. Men doet zo alsof het zeewater daar veertien dagen op dezelfde plaats blijft staan. Natuurlijk beweegt het zeewater zich volgens de getijden voortdurend en snel.

Een derde kritische beschouwing gaat over het befaamde salmonellasyndroom. Salmonella kan men hoofdzakelijk meten in de omgeving waar men uitwerpselen van meeuwen terugvindt, en soms ook wel eens van toeristen. Het aantreffen van salmonella is absoluut niet relevant voor de kwaliteit van het zeewater. Vooraleer er een vergiftiging zou kunnen plaatsvinden door salmonella-bacteriën, zou men tientallen liters besmet zeewater moeten binnenkrijgen. Een dergelijke vergiftiging is dus onbestaande en ridicuul.

Toch stelt men vast dat de VMM de kust daarmee bestendig in een uiterst slecht daglicht stelt. Ze doet zelfs geen enkele moeite om deze zaak te relativiseren. Men verwittigt onmiddellijk de pers, tezamen met de kustburgemeesters. Ook in de komkommertijd moeten de kranten immers worden gevuld. Slecht nieuws is beter dan goed nieuws voor de kranten. Aan de kust worden we dan ook geconfronteerd met de meest bizarre vragen en opmerkingen : of salmonella een beest is, dat men gebeten is door een salmonella, dat men die salmonella moet vangen, enzovoort.

Ik kom tot mijn besluiten. Ten eerste willen we dat de metingen voortgaan, maar dat de meetresultaten in hun juiste context worden geplaatst. De metingen zijn eigenlijk veertien dagen oud en dus niet meer relevant. Kunnen daaromtrent andere richtlijnen worden gegeven, die tegemoetkomen aan de werkelijke situatie ?

Ten tweede vragen we dat deze resultaten een positief beeld moeten geven van onze kust, en niet omgekeerd. Wij staan immers aan de top in Europa. Mijnheer de minister, hoe ziet u de mogelijkheid om dat op een positieve manier te benaderen ?

Ten derde zou het mogelijk moeten zijn dat eerst de kustburgemeesters worden verwittigd van de resultaten, en dat men overlegt hoe de resultaten naar buiten komen. Als er slechte resultaten zijn, zouden de VMM en de burgemeester een gezamenlijk perscommuniqué moeten verspreiden, zonder paniekreacties te creëren.

Ik heb met deze uiteenzetting willen aangeven dat we een goed beleid hebben, met veel investeringen, en dat we een goede naam verdienen aan de kust,

ook op het gebied van de kwaliteit van ons zeewater. Ik vraag dan ook aan de VMM en aan de media dat ze de juistheid van deze gegevens in hun correcte context zouden weergeven.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer Maes, dankzij dit voorbeeld kunnen we vaststellen welke weg Vlaanderen de voorbije tien jaar op het vlak van waterzuivering heeft afgelegd. Het is inderdaad zo dat de kwaliteit van ons zwemwater niet altijd tot zijn recht komt in de pers. Tien jaar geleden was die situatie nog helemaal anders. Toen behoorden onze kustwateren nog tot de meest vervuilde van Europa.

Op het gemeentelijke en bovengemeentelijke vlak hebben we de voorbije jaren heel wat geïnvesteerd in de waterzuivering. De gemeenten hebben terzake heel wat verdiensten. Mede dankzij het aanmoedigingsbeleid kunnen we nu vaststellen dat het programma inzake het gemeentelijke en bovengemeentelijke rioleringsnet bijna volledig is uitgevoerd.

De kern van uw vraag was dat er snellere procedures moesten komen. U hebt die procedures geschetst. Ik zal daar nog even enige toelichting bij geven.

Het onderzoek naar de bacteriologische kwaliteit van het zwemwater gebeurt aan de hand van volgende parameters : totale coliformen, fecale coliformen, fecale streptokokken en salmonella. De analyse van deze parameters is gebaseerd op het principe van de membraanfiltratie. Na filtratie wordt de membraanfilter overgebracht op het selectief groeimedium gedurende een periode van 24 of 48 uur. Voor salmonella dient daarenboven nog eens 24 uur worden geïncubeerd waarbij de aanwezigheid van verdachte kolonies wordt gecontroleerd.

Deze korte beschrijving van de analysemethode illustreert dat een bepaalde periode verstrijkt tussen de monsternamen enerzijds en het verkrijgen van het analyseresultaat anderzijds. U klaagt ook aan dat er nogal wat tijd mee is gemoeid. Of dat inderdaad drie weken zijn kan ik hieruit niet afleiden.

Van zodra de analyseresultaten beschikbaar zijn, worden ze door het uitvoerend laboratorium per e-mail doorgestuurd naar de administratie Gezondheidszorg, afdeling gezondheidsinspectie, die op

Kelchtermans

haar beurt instaat voor de beoordeling van de resultaten en het verstrekken van advies ten behoeve van de gemeentebesturen. De vraag is of er ook niet wat tijd verloren gaat in het voortdurend communiceren naar de verschillende niveaus. Misschien kan hier nog wat tijdwinst worden gemaakt.

De methode van de membraanfiltratie is tot op heden de enige betrouwbare analysemethode voor de bepaling van deze bacteriologische parameters, zodat het onmogelijk is om vlugger betrouwbare resultaten te geven. De beoordeling berust ook op het voorzorgsprincipe en wil iedere bader de garantie bieden dat hij geen enkel gezondheidsrisico neemt. Hiervoor wordt op de verdwaalpalen op het strand zowel de gemiddelde kwaliteit van het afgelopen jaar meegedeeld, als de meest recente kwaliteit op basis van de laatste vier metingen, zijnde een periode van twee weken. Indien er een slechte waterkwaliteit wordt gemeten, wordt er eerst nog een controlemeting uitgevoerd, alvorens een eventueel zwemverbod wordt opgelegd. Anomalieën tussen zwemverbod en de waterkwaliteit kunnen gezien de dubbele controle nauwelijks voorkomen, tenzij in het tijdsverschil waar u op wijst.

Door de Vlaamse Milieumaatschappij worden verschillende initiatieven genomen om de kustgemeenten in te lichten over de gevolgde procedure voor de beoordeling van de kwaliteit van het kustwater. Daarnaast is er een continu overleg tussen de Vlaamse Milieumaatschappij en de administratie Gezondheidszorg bij de opvolging van het dossier.

Het instellen van een zwemverbod heeft geenszins de bedoeling het imago van bepaalde gemeenten te beschadigen, maar wel de veiligheid van de bader te garanderen. Ik beaam met u dat beide synchroon moeten verlopen. De waarschuwing moet er alleen maar zijn zolang het euvel duurt.

Mijn voorstel is dat de Vlaamse Milieumaatschappij, die zich dat ook al had voorgenomen, in de kustgemeenten zal nagaan of er bijkomende informatie nodig is met betrekking tot deze materie. Indien dit zo is moet ze hieromtrent een informatievergadering organiseren. Ik zal de Vlaamse Milieumaatschappij vragen om de burgemeesters van de kustgemeenten samen te roepen en permanente afspraken te maken met betrekking tot het geheel van de communicatie en de tijdtabel binnen dewelke de mededelingen moeten gebeuren.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jack Maes : Het gaat inderdaad om twee weken, en het gaat om vier metingen. Men kan slechts een oordeel vellen na twee weken. Plus vijf dagen maakt dat 19 à 21 dagen.

Het is hallucinant dat er zones zijn waar een rode vlag moet worden gehesen op basis van metingen van twee weken terug, en 300 meter verder moet men een groene vlag hijsen, alsof dat water van die vier metingen is blijven staan. Dat is toch belachelijk. Iedereen aan de kust wijst naar zijn voorhoofd.

Ik wil niet stout zijn, maar het is toch opvallend dat de PR-verantwoordelijke fractieleider is in de provincieraad. Naar aanleiding van die metingen komt hij elk jaar twee keer in het nieuws. Ik vind het niet verantwoord dat hij dit gebruikt om in het nieuws te komen, want dat is zijn enige bedoeling.

Minister Theo Kelchtermans : Om de rode vlag te hijsen.

De heer Jacky Maes : De rode of de groene vlag.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de bodemvervuiling in Sint-Amands

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de bodemvervuiling in Sint-Amands.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : In de Saphiawijk te Sint-Amands heeft men in de grond rode plekken gevonden met extreem hoge concentraties arseen, kwik en lood. De vervuiling zou afkomstig zijn van de vroegere meststoffenfabriek Saphia die er werkzaam was van 1906 tot 1965. Bovenop de oude fabrieksterreinen werd een nieuwe woonwijk gebouwd van vijftig woningen. Verschillende kavels liggen nog klaar. Vervuilde terreinen werden bouwrijp gemaakt door ze af te dekken met een laag vers aangevoerde grond.

Malcorps

Ik ben begin van deze week in Sint-Amands geweest en heb er met verschillende mensen gepraat. Als ik hoor hoe deze gronden bouwrijp werden gemaakt, rijzen mijn haren ten berge. Het komt er op neer dat men op de oude fabrieksterreinen van zowel de leerlooiersfabriek als de meststoffenfabriek Saphia alle gebouwen heeft neergeslagen, blijkbaar met alle afvalstoffen er nog in. Men heeft een aantal kuilen gegraven, de boel erin gekieperd en er een laag van 20 à 30 centimeter zozegzegd verse grond op aangebracht. De mensen die er nadien hebben gebouwd, hebben vastgesteld dat ze bedrogen zijn en dat er verborgen gebreken zijn aan hun eigendom. Het blijkt dat er niet alleen beton en materialen in de grond zitten, maar dat het ook nog vol afvalstoffen zit.

Het is een vrij hallucinante situatie. Los van verdere verantwoordelijkheden, draagt het gemeentebestuur van Sint-Amands, waarin sinds jaar en dag de CVP is vertegenwoordigd, hierin zeker een zeer grote verantwoordelijkheid. Iedereen in Sint-Amands weet wat er vroeger was, hoe de zaak is plat gegooid en zozegzegd bouwrijp gemaakt. Het feit dat men er kavels heeft aangeboden, en zelfs nu nog aanbiedt, is hemeltergend. Het illustreert wat voor dingen er op dit ogenblik nog altijd gebeuren.

Er zijn heel wat discussies over. Mevrouw De Beule heeft als woordvoester van OVAM verklaard dat de vervuiling diep onder de grond zit. Dat stond ook in de vraag die ik had ingediend, want ik vertrouw steeds wat mevrouw De Beule zegt. Ter plekke heeft men mij echter gezegd dat dit niet klopt en dat het een leugen was.

Sommige percelen zijn zeer zwaar vervuild. Enorme hoeveelheden arseen, cadmium, kwik en nog een heleboel andere metalen zitten gewoon aan de oppervlakte. Men heeft verklaard dat er geen onmiddellijk gevaar zou zijn voor de volksgezondheid. Als deze stoffen echter in die concentraties aan de oppervlakte zitten, is het nogal evident dat er wel degelijk problemen zijn. Men heeft gezegd dat saneren niet zo dringend was, maar men zou wel nadere onderzoeken doen. Die zouden pas tegen begin volgend jaar uitsluitsel beiden.

In dit verband heb ik volgende vragen aan de minister. Is de gang van zaken niet erg sloom? In juli wist men al van de vervuiling op basis van bodemstalen van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Pas in september werd het publiek ingelicht. OVAM zegt althans dat het het publiek wilde

inlichten. In werkelijkheid zijn de resultaten vooraf uitgelekt. Nu duurt het tot januari voor de mensen weten waar ze aan toe zijn. Dan moet de hele procedure omtrent de sanering nog beginnen, als er tenminste zal worden gesaneerd. Ik hoop dat de minister dat in elk geval straks kan bevestigen.

Er rijst een fundamenteel probleem. Ik verwijs nog even naar de Lievenshoekwijk in Kapellen, waar de voorzitter uiteraard ook alles van weet. Daar wordt de grond nu afgegraven tot een diepte van 70 centimeter. De vervuiling onderaan blijft zitten, maar wordt afgedekt met een laag geotextiel. Vervolgens wordt de zaak weer toegedekt met verse grond. Volgens de woordvoester moet men dit beschouwen als een volledige sanering. Toch zullen verschillende percelen in de Lievensverkaveling geen blanco bodemattest krijgen omwille van de vervuiling die in de grond blijft zitten. Een aantal bewoners wordt in lengte van dagen geconfronteerd met een waardevermindering van hun eigendom. Maar ook dit is voor de woordvoester van OVAM blijkbaar geen probleem. Ze verklaarde dat er op langere termijn meer van dit soort dossiers zullen komen en dat er gewenning zal optreden.

In Sint-Amands dreigt nu hetzelfde probleem. Ook als er zal worden gesaneerd, zullen de saneringswerken misschien niet erg diep gaan en zullen de mensen er allicht een blanco bodemattest mogen vergeten. Ik denk dat dit zich zal vermenigvuldigen naargelang we een aantal gelijksoortige dossiers zullen krijgen.

Op basis van welke normen besliste OVAM om maar tot een bepaalde diepte te saneren? Wat met het bodemwater? Betekent dit dat de dieper gelegen vervuiling voor eens en voor goed begraven wordt en blijft? De gronden blijven weliswaar officieel verontreinigd, maar door de oppervlaktesanering verlagen ze drastisch in prioriteitscategorie. Of wordt de mogelijkheid open gelaten dat later eventueel met nieuwe technieken verder wordt gesaneerd? Hoe efficiënt is deze aanpak in meerdere fasen? In Kapellen heeft men zelfs de aanplanting moeten verwijderen. Stel dat men alles dichtgooit maar binnen twee jaar moet herbeginnen om alles te verwijderen wat meer dan 70 centimeter diep zit, dan komen we in kafkaïaanse toestanden terecht. Dit kan toch niet de bedoeling zijn. Anderzijds vind ik het vreemd wanneer men beweert dat men nooit zal raken aan alles wat meer dan 70 centimeter diep zit.

Verder is er het sociale probleem. De gronden zijn niet definitief gesaneerd. De onschuldige eigenaars blijven dus met een belaste eigendom zitten. Zelfs

Malcorps

als het aantal gronden met zo een hypotheek zich zou vermenigvuldigen, zoals OVAM vrolijk aankondigt, blijft het een kwalijke zaak voor de gezinnen die hiermee worden geconfronteerd. Overweegt de minister een schadeloosstelling, bijvoorbeeld met middelen uit een bodemsanerings- of milieuschadefonds ? Moet dit niet sowieso worden overwogen voor die gevallen waarbij de gemeente of de hogere overheid in gebreke is gebleven ? Ik denk dat dit in Sint-Amands zeker het geval was. Men heeft daar een woonwijk gebouwd op een plaats waarvan men had moeten weten dat het risico op ernstige verontreiniging groot was.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wil toch een en het ander verduidelijken, want er wordt hier verkeerde informatie gegeven. Er is gesproken over mensen die niet zouden hebben geweten wat ze kochten. De meeste mensen die deze percelen hebben gekocht, wisten zeer goed dat dit bedrijf daar aanwezig was, en wat dat bedrijf produceerde. De meesten hebben dan ook onmiddellijk de nodige maatregelen getroffen om moeilijkheden te vermijden. Men mag dus niet beweren dat ze in het ootje zijn genomen. De mensen zelf spreken dat tegen. Ze waren wel degelijk op de hoogte.

Die verkaveling is eind jaren zestig, begin jaren zeventig gebeurd, conform de wetgeving van toen. Er is geen enkele onregelmatigheid gebeurd. Daarom kan men als openbaar bestuur vandaag niet ingrijpen. Verder is er sprake van voorlopige resultaten, op basis van steekproeven. Het is dus voorbarig om nu al te spreken van ernstige verontreiniging. We zullen het onderzoek moeten afwachten. Bovendien heeft de gemeente, zodra ze op de hoogte was, een communicatieplan opgesteld in overleg met de betrokken diensten. Men heeft de mensen dan op een degelijke manier ingelicht en de nodige maatregelen genomen.

De voorzitter : Ik sluit me aan bij de vraagsteller. De heer Malcorps verwees in een voorbeeld naar de toestand in Kapellen. Het is belangrijk dat de beleidsmakers, en inzonderheid OVAM, de bevolking duidelijk zeggen waar ze aan toe is. Er worden wel eens verkeerde berichten de wereld ingestuurd. Op dit ogenblik wordt tot op een diepte van 70 centimeter gesaneerd. Alle constructies en aanplantingen moesten worden verwijderd. Dat geeft een hallucinant beeld, zeker als alles dan ook

nog eens onder water komt te staan bij hevige regenval.

Ik denk dat de mensen dankbaar zijn omdat de werken snel worden uitgevoerd. Verder is er begrip voor het feit dat die werken in feite deel uitmaken van een proefproject. Men heeft aangekondigd dat een verwijdering van 70 centimeter noodzakelijk is voor de sanering. De PAK's-vervuiling heeft zich immers niet vermengd met het grondwater. Er blijven vragen over de aflevering van een gunstig bodemattest op het ogenblik dat men zijn eigendom verkoopt. OVAM blaast in dat verband koud en warm tegelijkertijd. Ik heb u daarom vorige week nog gevraagd deze problematiek ter harte te nemen.

Voor de mensen is het psychologisch allemaal erg zwaar om dragen. Ze gaan door een hel. Men is bereid om dat te ondergaan, op voorwaarde dat een gunstig bodemattest wordt afgeleverd. Ik laat dan even de kwestie buiten beschouwing of dit attest melding maakt van het feit dat er ooit van vervuiling sprake is geweest. Kunt u ons een duidelijk antwoord geven ?

Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : In juli was men op de hoogte van de vervuiling in Sint-Amands. In opdracht van OVAM werd onmiddellijk gestart met de procedure voor de uitvoering van het oriënterend bodemonderzoek. De gunning van het dossier gebeurde op 2 oktober. Er is een overlegvergadering met het betrokken studiebureau gepland om het onderzoek zo snel mogelijk te beginnen. De uitvoeringstermijn voor het oriënterend bodemonderzoek bedraagt 110 dagen. Een aantal deskundigen vonden dat nogal krap, gezien de omvang van het terrein. Toch willen we ons aan die termijn houden.

Daarnaast zal er ook een groenteonderzoek worden uitgevoerd. De bevolking wordt ingelicht over de toestand via een communicatieplan. Daaraan moeten ook de erkende bodem- en saneringsdeskundigen meewerken. Er zal een extra editie van Opgeruimd, het blad van OVAM, aan de betrokkenen worden bezorgd. In die editie zullen onder meer de volgende onderwerpen aan bod komen : de huidige kennis over de omvang van de vervuiling, aanbevelingen voor het gebruik van de grond en de groenten in afwachting van de resultaten van verder onderzoek en juridische informatie. De gemeente heeft een advocaat aangeduid bij wie de bewoners informatie kunnen opvragen.

Kelchtermans

De te nemen saneringsmaatregelen in Sint-Amands kan men slechts bepalen op basis van de resultaten van de bodemonderzoeken. Vooralsnog kunnen we ons daarover niet uitspreken. U verwees naar het dossier-Kapellen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het niet gaat om een sanering zoals die is voorzien in het bodemsaneringsdecreet zelf. In Kapellen gaat het om het nemen van veiligheidsmaatregelen, in uitvoering van artikel 45, paragraaf 3. Zoals de kaarten vandaag liggen, verschilt de problematiek in Sint-Amands van deze in Kapellen.

OVAM kan veiligheidsmaatregelen treffen als de verontreiniging een onmiddellijk gevaar vormt. OVAM moet dat onmiddellijk gevaar dan weg nemen. Bij een ambtshalve sanering moet OVAM de in het bodemsaneringsdecreet voorziene procedures respecteren. De woordvoerder van OVAM heeft gezegd dat dit moet worden opgevat als een volledige sanering. Dit betekent dat er conform het bodemsaneringsdecreet geen verdere saneringsmaatregelen nodig zijn. In Kapellen, waar de sanering is doorgevoerd, moet een bodemattest worden afgeleverd. Dat attest zal niet blanco zijn. Daarop zal vermeld staan dat er PAK's aanwezig waren, maar dat deze zijn verwijderd en er dus geen bezwaren zijn voor een eigendomsoverdracht. Er is dus geen risico meer voor de volksgezondheid. Vooralsnog geldt dit niet voor Sint-Amands. Indien nodig zal men de zaken op dezelfde manier aanpakken.

Er wordt op dit ogenblik een studie gemaakt aan de KU Leuven over het mogelijk uitwerken van een oplossing inzake de milieuaansprakelijkheid. De resultaten hiervan zullen op het einde van dit jaar beschikbaar zijn. Op dat moment zal men ook knopen moeten doorhakken in verband met het milieuschadefonds, zullen er een aantal aansprakelijkheidsregels moeten worden vastgelegd en zullen de rechten van de eigenaar die wordt geconfronteerd met vervuiling waarvoor hij niet verantwoordelijk is, worden bepaald. Op dit moment kan ik niet anders dan verwijzen naar de aansprakelijkheidsregels van de gewone rechtsleer.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de minister, ik begrijp u niet goed. Eerst zegt u dat het in Kapellen niet om een echte sanering gaat, maar wel om een veiligheidsmaatregel. Nadien zou toch een bodemattest worden uitgereikt waarin men stelt dat de zaak is gesaneerd.

Minister Theo Kelchtermans : De saneringsoperatie werd doorgevoerd voor de bovenlaag. Naar aanleiding van een informele vraag heb ik OVAM gevraagd wat de conclusies zijn. Ze hebben geantwoord dat de eventuele verdere, diepere verontreiniging geen risico's inhoudt voor de volksgezondheid. De oppervlakkige sanering biedt voldoende waarborgen om een bodemattest af te leveren.

De heer Johan Malcorps : Een blanco attest dus.

Minister Theo Kelchtermans : Neen : op het attest wordt vermeld dat de bodem vervuild was, maar dat er werd gesaneerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over verwarmingstoestellen die asbest bevatten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Verwimp tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over verwarmingstoestellen die asbest bevatten.

Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, sinds maart 1977 is het gebruik van asbest, een vezelachtig gesteente waarvan is bewezen dat het kanker-verwekkend is, verboden in elektrische toestellen. Men mag dergelijke toestellen dus niet meer in de handel aantreffen. Waarschijnlijk zijn er echter nog heel wat in gebruik.

Mij werd gemeld dat in de omgeving van Genk vroeger door Electrabel een elektriciteitscentrale zou worden gebouwd op voorwaarde dat zoveel mogelijk woningen, ook die van sociale bouwmaatschappijen, elektrisch zouden worden verwarmd. In totaal werden er tussen 22.000 en 26.000 accumulatiekachels geïnstalleerd. We vermoeden dat bij het merendeel asbest aanwezig was omdat dit courant als isolatiemateriaal werd gebruikt.

Die toestellen zijn eigenlijk toekomstig afval. De gewesten moeten dan de bevolking informeren over de gevaren van de oude, te verwijderen toestellen. Hiervoor is het noodzakelijk dat de minister beschikt over een lijst van de kachelmodellen

Verwimp-Sillis

die asbest bevatten, zodat men de nodige voorzorgen kan nemen om ze te verwijderen.

Mijnheer de minister, beschikt u over een lijst van de types accumulatiekachels die in het verleden asbest bevatten ? Tot welk jaar gaat die lijst ? Een collega heeft dezelfde vraag gesteld aan de federale minister, die antwoordde dat het om een verboden product gaat. Als het nog ergens in gebruik is, gaat het volgens hem om afval. Hiervoor is de gewestminister bevoegd.

Tot welke afvalcategorie behoren de verwarmings-toestellen met asbest ? Op welke manier moet dit afval worden behandeld met het oog op een definitieve verwijdering ? Welke bedrijven zijn daartoe gemachtigd ? Werden er richtlijnen gegeven aan gemeentebesturen, de bouwsector en de sociale huisvestingsmaatschappijen om aan deze problematiek speciale aandacht te geven ?

Werd door de Vlaamse overheid een informatie-campagne gevoerd om de bevolking in te lichten over dit probleemafval ? Ik verwijs hierbij naar wat er gebeurt met het toekomstige Huis van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers. Indien die campagne nog niet is gevoerd, acht u het dan wenselijk dit alsnog te doen ?

Deze maand is de maand van de energiebesparing en het rationeel energieverbruik. Mijnheer de minister, overweegt u de bewoners bij het verwijderen van een oude asbesthoudende kachel via een rationele-energiepremie aan te zetten over te schakelen op het milieuvriendelijkere aardgas voor de verwarming van hun woning ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Het Vlaams Gewest beschikt niet over een lijst van de types accumulatiekachels die asbest bevatten. Meer informatie hierover en over het op de markt brengen van dergelijke toestellen is misschien beschikbaar bij het federale ministerie van Economische Zaken. Volgens een mondelinge toelichting door een producent van accumulatiekachels was het gebruik van asbest als thermisch isolatiemateriaal een courante praktijk in de jaren zestig. Vanaf de jaren zeventig werd echter overgeschakeld op vermiculiet.

Volgens de toelichting door een van de producenten werd het asbest in de accumulatiekachels verwerkt in calciumsilicaat, een zachte plaat van onge-

veer 5 centimeter dik met een laag soortelijk gewicht. De plaat bevindt zich op de bodem van het toestel onder de accumulatiestenen. Aangezien asbesthoudende isolatiematerialen bij de gevaarlijke afvalstoffen horen, kunnen deze accumulatiekachels als gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd zo lang ze de asbestplaat bevatten.

Voor de definitieve vernietiging moet de asbestplaat uit het toestel worden gehaald. Deze ontmanteling moet gebeuren volgens de bepalingen van artikel 148decies, 2 van het ARAB. Na de ontmanteling krijgen we dus enerzijds de asbestplaat en anderzijds de accumulatiekachel.

De asbestplaat moet overeenkomstig de bepalingen van artikel 5.2.1.4.3., paragraaf 1, ten derde van titel II van het Vlarem worden gecementeerd voor ze kan worden gestort op een stortplaats van categorie 1. In het Vlaams Gewest heeft op dit ogenblik slechts één bedrijf een vergunning voor dergelijke cementatie, namelijk de NV Rematt in Mol. Een alternatieve verwerkwingswijze is verglazing. Dat kan bij het bedrijf Inertam in Frankrijk, mits men hiervoor de nodige uitvoervergunning krijgt. Gezien de hiërarchie van de verwerkwingswijzen moeten de accumulatiekachels verder zo ver mogelijk worden gescheiden in de verschillende componenten om recyclage te bevorderen.

Tot nu toe werden geen specifieke richtlijnen terzake gegeven, noch werd een informatiecampagne gevoerd. Een studie, eventueel in samenwerking met de federale overheid, kan misschien meer duidelijkheid scheppen over de wenselijkheid van een informatiecampagne. Het gebruik van de REG-premie, de rationele-energiepremie voor omschakeling op bijvoorbeeld aardgas, behoort niet tot mijn bevoegdheid.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Uw antwoord klinkt opnieuw hallucinant. Het gaat om meer dan 20.000 kachels die ofwel nog in woningen staan ofwel afval zijn geworden. Die 20.000 eigenaars zijn bijna onmogelijk te bereiken. Er bestaat een wetgeving terzake, maar die is in praktijk bijna niet toe te passen. U rekent blijkbaar nog op de federale overheid, maar de vragen van mijn fractie werden daar afgewimpeld. De kachels zouden intussen afval geworden zijn en afval is een Vlaamse bevoegdheid. Ik dring aan op een informatiecampagne voor de burger.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Op basis van de huidige gegevens lijkt een infocampagne me niet mogelijk. Ik zal uw vraag overmaken aan OVAM en vragen dat ze naar een duidelijke en pragmatische aanpak zoeken. Recyclage en verantwoorde verwerking zal nodig zijn.

De voorzitter : Vooral de beheerders van de containerparken moeten worden ingelicht, want de kachels zullen bij hen terechtkomen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de erkenning van luchthavens als hinderlijke inrichting in VLAREM

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Verwimp tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de erkenning van luchthavens als hinderlijke inrichting in VLAREM.

Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de minister, op 12 februari hebt u zich bereid verklaard de luchthavens als hinderlijke inrichting op te nemen in Vlarem. U beloofde toen dat het hooguit nog enkele weken zou duren vooraleer u de modaliteiten zou voorleggen aan de Vlaamse regering. De heer Malcorps en ikzelf hebben u geregeld aan uw belofte herinnerd.

Het voorleggen van de modaliteiten aan de Vlaamse regering werd dan beloofd voor eind mei en tenslotte voor het reces.

De hinder blijft, vooral 's nachts, in de gemeenten Tervuren, Meise en Wemmel. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werkt men aan maatregelen en normen om het overvliegen van het grondgebied misschien niet te verbieden, maar toch streng te reglementeren.

In een brief aan een van de comités tegen de nachtvluchten schreef Aminoal bereid te zijn om metingen te verrichten, maar dat het niets zou uithalen vermits er geen normen zijn.

We hebben ondertussen ook een hoorzitting gehouden met de heer Kirsch. Op de vraag of Zaventem nachtvluchten nodig heeft, antwoordde hij dat in de huidige structuur van BATC die inkomsten wel welkom zijn voor de Regie der Luchtweegen, maar dat kan veranderen bij de oprichting van het nieuwe bedrijf BIAC. Ik las vandaag in de krant dat BIAC ondertussen werkelijkheid is. Hun opdracht is de beheersing van het nachtlawaai. In kleine letters staat echter dat dat niet onmiddellijk een prioriteit is. Daar klopt duidelijk iets niet.

Naar aanleiding van een vraag van de heer Malcorps zei u dat het opnemen van luchthavens in de Vlarem-lijst impliceert dat het Vlaams Gewest invloed heeft op de exploitatievoorwaarden ervan. Als nachtlawaai voor BIAC geen prioriteit is, hebt u daar als verantwoordelijk minister van het Vlaams Gewest wel degelijk invloed op.

Wat gebeurt er met het milieu en met het geluid rond luchthavens, in het bijzonder die van Zaventem ? Kunt u mij een stand van zaken van dit dossier geven ? Welke normen worden voorgesteld voor geluid op de grond en in de lucht, zowel overdag als 's nachts, rekening houdend met het feit dat voor een aantal luchthavens een nachtelijk vliegverbod van kracht is ?

De voorzitter : De statuten van BIAC werden inderdaad begin september in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De maatschappij is op 1 oktober in werking getreden. Bij de overdracht van de ene NV naar de andere werd nagelaten de normale procedure te volgen voor de aanvraag van bodemattesten. Ik heb u hier trouwens al een vraag over gesteld. Ik heb dan ook vragen bij het milieubeleid van de nieuwe NV. Ik heb de indruk dat de federale bevoegde minister hier niet echt van wakker ligt.

Minister Theo Kelchtermans : Tenzij de rechtsopvolger alle gevolgen van de overdracht voor zich heeft genomen. Ik zal dit laten opzoeken en de vraag uitdrukkelijk aan OVAM stellen. Ik zal ook een brief schrijven aan de regie.

De Vlaamse regering heeft op 14 juli 1998 haar principiële goedkeuring gehecht aan het ontwerp van besluit tot wijziging van haar besluit van 6 februari 1991 over de milieuvergunningen, het Vlaams reglement milieuvergunningen en haar besluit van 27 maart 1985 houdende reglementering en de vergunning voor het gebruik van grondwater en de afbakening van waterwingebieden en beschermingszones.

Kelchtermans

In dit ontwerp van besluit worden onder meer de vliegvelden opgenomen in rubriek 57 van de indelingslijst van Vlare I : 'Vliegvelden met een start- en landingsbaan van ten minste 1.900 meter worden ingedeeld in de eerste klasse. Vliegvelden met een start- en landingsbaan van minder dan 1.900 meter in de tweede klasse.' Dit ontwerp van besluit werd bij de Raad van State ingediend. Als het nog lang achterblijft, kan ik het advies op drie dagen vragen, in plaats van een maand. Vervolgens kan het aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd voor een definitieve beslissing.

De indeling van de vliegvelden als hinderlijke inrichting heeft ook gevolgen voor de sectorale voorwaarden, die in Vlare II worden geregeld. Er werd een aanpassing opgenomen. Deze voorwaarden hebben vooral betrekking op geluid. Momenteel wordt dit ontwerp van besluit voorbereid. Het zal binnenkort voor principiële goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Het eerste werd al beslist en moet enkel worden afgerond. Het tweede betreft een aantal aanpassingen aan Vlare II in verband met sectorale voorwaarden. Dat wordt zo snel mogelijk voorgelegd. Ik zal dat bij hoogdringendheid naar de Raad van State sturen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over een evaluatie en eventuele bijsturing van het urgentieplan tegen lichtvervuiling

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Verwimp tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over een evaluatie en eventuele bijsturing van het urgentieplan tegen lichtvervuiling.

Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : In december 1997 heeft de Vlaamse regering het urgentieplan licht-hinder goedgekeurd. Het plan is een stap in de goede richting. Een aantal vooropgestelde strategieën zijn echter te vrijblijvend. Ze vereisen een concretere aanpak. U verwijst naar de artikelen 4.6 en 6.3 van Vlare II over lichtvervuiling. Die arti-

kelen zijn zo vaag dat ze moeilijk kunnen worden nageleefd. Het zou goed zijn daar normen aan te koppelen.

Ik lees even voor : 'Onverminderd andere reglementaire bepalingen treft de exploitant de nodige maatregelen om lichthinder te voorkomen. Het gebruik en de intensiteit van lichtbronnen in open lucht zijn beperkt tot de noodwendigheden inzake uitbating en veiligheid. De verlichting is dermate geconcipieerd dat niet-functionele overdracht naar de omgeving maximaal wordt beperkt.'

Men blijft heel vaag over wat het woord maximaal inhoudt. 'Klemtoonverlichting mag uitsluitend gericht zijn op de inrichting of onderdelen ervan. Lichtreclame mag de normale intensiteit van de openbare verlichting niet overtreffen'. Dat is niet zo evident. Onze openbare verlichting is eigenlijk al zeer illuminerend. Ze is dus al zeer sterk, behalve natuurlijk in de nachtelijke uren waarop ze wordt gedoofd. De autosnelwegen worden geklasseerd als toeristische wegen. Reclame is daar dus verboden, maar er mogen wel uithangborden hangen. U kunt niet ontkennen dat sommige van die borden ostentatief in de richting van de autosnelweg worden geplaatst. Als het donker is, worden die overvloedig verlicht. Als 's nachts de verlichting van de autosnelweg wordt gedoofd, terwijl de verlichting van die uithangborden wel blijft branden, overtreft de verlichting van die borden de verlichting van de autosnelweg. Is daar al tegen opgetreden ?

Uit de Vlare-reglementering kunnen we indirect ook afleiden dat er een verbod is op laserstralen, ook al wordt dat er niet expliciet in vermeld. Deze zomer heb ik vastgesteld dat er op het belfort in Mons om een of andere onbegrijpelijke reden twee groene laserstralen staan. Ik weet ook wel dat dit uw bevoegdheid niet is, maar ik wil het enkel als voorbeeld geven.

Allerlei inrichtingen worden eigenlijk overbodig verlicht. Daarom is het wellicht ook nuttig om de kunstverlichting op te nemen in het vergunningen-beleid. Als men spreekt over verlichting, kunstlicht of buitenverlichting, wordt er bijna altijd automatisch verwezen naar veiligheid. Subjectieve en objectieve veiligheid spelen uiteraard een zeer belangrijke rol bij de roep om verlichting. De onderzoeken hieromtrent spreken elkaar echter tegen. We denken dat verder wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van openbare en privé-verlichting op de straatcriminaliteit en op inbraken zeker noodzakelijk is. Immers, als alles verlicht is,

Verwimp-Sillis

maar er is niemand om te kijken, is het ondanks die verlichting toch niet echt veiliger.

Het urgentieplan verwacht heel veel van sensibilisering. Mijnheer de minister, u verwijst vaak naar sensibiliserings- en informatiecampagnes voor een aantal doelgroepen. Zo wilt u de bevolking erop wijzen dat het overdreven verlichten van straten en tuinen niet automatisch leidt tot grotere veiligheid. Ik hoop dan ook dat u het eens bent met mijn volgende opmerking. Voor veel gebouwen waarop momenteel klemtoonverlichting is gericht, is deze verlichting eigenlijk overbodig. Veel gebouwen zijn het absoluut niet waard om gedurende de hele nacht te worden verlicht.

In dat verband wil ik verwijzen naar de kerktoren van de gemeente Asse. Momenteel is die kerktoren al enkele maanden in renovatie. Er staat een stelling rond met vangnetten. Is het nu echt nodig die constructie gedurende de hele nacht te verlichten ?

Mijnheer de minister, ik heb voor u de volgende vragen. Hebt u al een voorlopige evaluatie van het urgentieplan van de Vlaamse regering met een concrete en merkbare uitwerking ? Wat is uw mening over de voorstellen om de Vlaremartikelen inzake lichthinder op een concretere manier in te vullen ? Bent u het ermee eens om de kunstverlichting op te nemen in het vergunningenbeleid ? Bent u van plan een wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de effecten van verlichting op criminaliteit en veiligheid ? Kunt u ook iets meer zeggen over de informatie- en sensibiliseringscampagne ? Dat is toch wel belangrijk in verband met de maand van de energiebesparing. Lichthinder is immers ook een vorm van energieverspilling. U zult ook wel weten dat oktober wordt afgesloten met de derde Nacht van de Duisternis.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, het urgentieplan betreffende maatregelen om de lichtvervuiling te beperken voorziet in een aantal actiepunten en initiatieven die in de periode 1998-2001 dienen te worden uitgevoerd. Voor een aantal van deze punten werd binnen de beschikbare begroting reeds een begin gemaakt met de uitvoering ervan. Ik heb trouwens gemerkt dat minister Van Rompuy in een regeringsmededeling al een aanzet heeft gegeven tot sensibilisering

voor rationeel energiegebruik. Hij heeft toen ook verwezen naar de Nacht van de Duisternis.

Voor het begroten van het aandeel van de bronnen in de lichthinderproblematiek - actie 1 - heeft de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten binnen het departement LIN samen met een aantal gemeenten een inventaris van de wegverlichting opgemaakt. Er worden ook nog bijkomende initiatieven genomen, in de eerste plaats in het kader van de MIRA-rapportering. Hierbij wordt bij de gemeenten nagegaan of er lampen en armaturen zijn vervangen. Bovendien wordt begroot hoeveel klachten over lichthinder de gemeenten ontvangen, en wordt er informatie verzameld over deze klachten : de bronnen, de activiteiten, de omstandigheden, de tijdstippen, enzovoort. Ik moet wel zeggen dat er bij de gemeenten doorgaans vraag is naar meer in plaats van naar minder verlichting.

De actie 'Rationeel energieverbruik en lichthinder' werd in samenspraak met Inter-Regies en Inter-mixt, de zuivere en de gemengde intercommunales, opgenomen in het jaaractieplan 1998 van de elektriciteitsdistributiesector. De actie heeft als doel de provincies, gemeenten en bevolking bewust te maken van het probleem van lichthinder. De sector moet mogelijke maatregelen voorstellen. Ik neem aan dat men de actie van minister Van Rompuy ook in dit licht moet zien.

Actie 3 is bedoeld om normen en criteria voor verlichting op te stellen. De Coördinatiegroep Urgentieplan Lichtvervuiling, waarin vertegenwoordigers van Aminal, AOSO, AWV, VMM en AE/Vireg werken, heeft hiervoor de relevante nationale en internationale normen, aanbevelingen en voorschriften getoetst op hun efficiëntie voor het beperken van lichthinder. De resultaten zullen bij de CEM-commissie ter bespreking worden ingediend.

De afdeling milieu-inspectie van Aminal heeft 515 controles uitgevoerd, verdeeld over de vijf Vlaamse provincies. Hierbij werden in hoofdzaak klasse 1-inrichtingen gecontroleerd. Ook klasse 2- en 3-inrichtingen en niet-ingedeelde inrichtingen met significante lichthinder kwamen in aanmerking. In 13 percent van de gevallen oordeelde de toezichthoudende ambtenaar dat er sprake was van lichthinder. De milieu-inspectie heeft als bijzondere opdracht het opvolgen van de toestand bij de reeds gecontroleerde inrichtingen.

Om de lichthinder die wegen veroorzaken tegen te gaan, plaatst het Vlaams gewest enkel verlichtings-toestellen van het afgeschermd type langs de

Kelchtermans

autosnelwegen en de gewone gewestwegen. Het zijn toestellen zonder rechtstreekse lichtuitstraling naar boven. Het Vlaams Gewest maakt daarbij hoofdzakelijk gebruik van energie-efficiënte natriumdamplampen. Bovendien wordt de verlichting van niet-ringautosnelwegen uit ecologische en economische redenen gedoofd tussen half één 's nachts en half zes 's morgens. Dit alles maakt deel uit van initiatief 5.

Voor de andere wegen verwijs ik naar actie 2 van het urgentieplan.

De eventuele voorstellen tot aanpassing van titel II van Vlarem worden uitgewerkt in het kader van actie 3 en initiatief 4 van het urgentieplan.

Voor kunstverlichting vermeldt hoofdstuk 4.6 van titel II van Vlarem de algemene milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen voor het voorkomen van lichthinder. Voor het vergunningenbeleid over reclamereglementering, verwijs ik u naar de minister van Ruimtelijke Ordening. Meestal is er een afzonderlijke bouwvergunning voor nodig.

De administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten plant een studie over de invloed van de openbare verlichting op de verkeersveiligheid buiten de bebouwde kom. Als de resultaten bekend zijn, zal er rekening mee worden gehouden bij het uitvoeren van het derde urgentieplan lichthinder.

Het is de bedoeling met actie 2 om Vireg en de lokale Agenda 21 te stimuleren voor het uitvoeren van het urgentieplan. Een reeks acties werd al vooropgesteld. Gemeenten en gemeentelijke intercommunales moet worden aangeraden de niet-noodzakelijke verlichting langs de wegen te doven. De gemeenten moeten worden gesensibiliseerd om de klemtoonverlichting en de lichtreclames 's nachts te doven. De bevolking moet gevoelig worden gemaakt om naderingslampen of lampen die naar de grond zijn gericht te gebruiken. De eigenaars van culturele gebouwen en monumenten moeten worden gesensibiliseerd om geschikte lampen en verlichtingstoestellen te gebruiken. Men moet de landbouwsector aanraden om de serres af te schermen en industriële sector om de lichtreclame te beperken.

De sensibiliseringscampagnes lopen tijdens de periode 1998-2001. Inter-Regies en Intermixt hebben reeds een actie 'Rationeel energiegebruik en

lichthinder' opgenomen in het jaaractieplan van de elektriciteitsdistributiesector.

Dit is mijn uitvoerig antwoord over de verschillende acties. Ik zal de gemeenten nog eens herinneren aan het respecteren van de omzendbrief over het rationeel aanwenden van verlichting. Vele onderdelen die vandaag aan bod kwamen, zijn ook in de omzendbrief opgenomen. De milieu-inspectie speelt een belangrijke rol bij het optreden tegen overtredingen.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar heb nog een bijkomende vraag over de omzendbrief. In de brief worden de Vlarem-bepalingen overgenomen, maar ik heb reeds gezegd dat deze nogal vaag zijn. U somde een hele reeks diensten op, maar is het de bedoeling om normen op te stellen ? Zullen er verlichtingsnormen komen die men moet naleven ?

U verwees naar een onderzoek over de effecten van verlichting op de verkeersveiligheid. Is het ook mogelijk om een wetenschappelijk onderzoek uit te voeren naar de effecten van verlichting op criminaliteit en veiligheid. Ik heb het immers niet enkel over verkeersveiligheid, maar ook over het veiligheidsgevoel dat men heeft als men op de straat wandelt. Ook de angst voor criminaliteit heeft met verlichting te maken. De burger vraagt immers naar meer verlichting omdat hij er van uitgaat dat dit meer veiligheid inhoudt. De berichtgeving daarover is niet eensluidend. Bent u bereid om daarover een onderzoek te laten uitvoeren ?

U zegt dat het vergunningenbeleid onder ruimtelijke ordening valt. Volgens mij is dat toch ook voor een groot deel gemeentelijke bevoegdheid. Hoe kunt u de gemeenten aanzetten om in het toekennen van vergunningen richtlijnen op te nemen voor het aanbrengen van kunstverlichting ?

Minister Theo Kelchtermans : Men wil de aantrekkelijkheid van de dorps- en stadskernen verhogen, ook 's avonds. Dat staat soms lijnrecht tegenover maatregelen die we hier nemen. Men houdt niet van duistere centra. Ik wil de omzendbrief wel laten aanpassen, maar na consultatie van de CEM-werkgroep.

De vergunning voor externe reclameverlichting wordt verleend door de gemeenten. Ze hebben daartoe vaak eigen regelgeving ontworpen. Ik heb daar niets over te zeggen. Heel wat mensen zijn

Kelchtermans

enkel gerust als ze niet in het donker moeten lopen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Het is toch enkel de bedoeling de grond te verlichten, en niet de hemel.

Minister Theo Kelchtermans : Ik stel voor dat we het licht uitdoen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.21 uur.*
